

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savske cesta 62

Poslovni broj: I Kž-Us-117/2023-26

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Sanje Katušić-Jergović, predsjednice vijeća, te Željka Horvatovića i Marije Balenović, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, u kaznenom predmetu protiv optuženog D. M. i dr., zbog kaznenog djela iz članka 328. stavka 1 Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19., 84/21 i 114/22. – dalje: KZ/11.) i dr., odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK), optuženog D. M., optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M., optuženog I. Š., optuženog H. M. i optuženog D. S., podnesenim protiv presude Županijskog suda u Splitu od 6. travnja 2023., broj K-Us-10/2022, u sjednici održanoj 6. veljače 2024. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog D. M. i njegovih branitelja, odvjetnice N. P. i odvjetnika M. V., optuženog B. Š. i njegova branitelja odvjetnika V. G., optuženog L. B. i njegova branitelja odvjetnika V. M., odvjetnika M. O. u zamjenu za branitelja optuženog I. Š. odvjetnika T. M. te optuženog D. S. i njegova branitelja odvjetnika M. M.,

p r e s u d i o i r i j e š i o j e

I Djelomično se prihvata žalba optuženog H. M. i u odnosu na istog se ukida prvostupanska presuda u odluci o troškovima kaznenog postupka te se u tom dijelu predmet vraća prvostupanjskom sudu, na ponovno odlučivanje.

II Djelomično se prihvata žalba optuženog D. S., preinačuje se prvostupanska presuda u pravnoj oznaci djela te se utvrđuje da je optuženi D. S. radnjama opisanim u izreci prvostupanske presude pod točkom 4), počinio jedno kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točka 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11.

III Uslijed odluke pod točkom II te djelomičnim prihvaćanjem žalbi optuženog D. S., i optuženog D. M., u odnosu na iste se preinačuje prvostupanska presuda u odluci o kazni na način da se optuženom D. M. prihvaćaju po prvostupanjskom sudu pojedinačno utvrđene kazne zatvora i to, za kazneno djelo iz članka 328. stavka 1. KZ/11. (djelo pod točkom 1), u trajanju od 3 (tri) godine, za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11. (djelo pod točkom 2), u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, za kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. u vezi članka 215. stavka 1. KZ/11. (djelo pod točkom 3), u trajanju od 5 (pet) godina, za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11. (djelo pod točkom 4), u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, dok mu se za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., (djelo pod točkom 4), na temelju istog propisa utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, te se na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., optuženi D. M. osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina, dok se optuženi D. S., za kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točka 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11. (djelo pod točkom 4), na temelju tih propisa, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.

IV Na temelju članka 54. KZ/11., optuženima D. M. i D. S. u izrečene kazne se uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 21. svibnja 2019., pa nadalje.

V Žalbe USKOK-a, optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M. i optuženog I. Š. u cijelosti, a u ostalom dijelu i žalbe optuženog D. M., optuženog D. S. i optuženog H. M., odbijaju se kao neosnovane pa se u ostalom pobijanom, a neukinutom i nepreinačenom dijelu, potvrđuje prvostupanska presuda.

Obrazloženje

1. Uvodno označenom presudom Županijskog suda u Splitu proglašeni su krivima, i to:

- optuženi D. M., zbog počinjenja tri kaznena djela protiv javnog reda – zločinačko udruženje iz članka 328. stavka 1. KZ/11., pod točkom 1. u izreci, i članka 328. stavka 2. KZ/11., pod točkama 2. i 4. u izreci, te jednog produljenog kaznenog djela protiv opće sigurnosti – dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 215. stavka 1. u svezi s člankom 329. stavkom 1. točka 2. KZ/11., pod točkom 3. u izreci, i kaznenog djela protiv zdravlja ljudi - neovlaštena proizvodnja i promet drogama iz članka 190. stavka 2. KZ/11., pod točkom 4. u izreci, za koja djela, na temelju istih propisa su mu utvrđene kazne, i to:

- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 1. KZ/11. iz točke 1. izreke, kazna zatvora u trajanju od 3 godine;
- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., iz točke 2. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i šest mjeseci;
- za kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točke 2. KZ/11., iz točke 3. izreke, kazna zatvora u trajanju od 5 godina;

- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i šest mjeseci;
- za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 6 godina;

a na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., optuženi D. M. je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 11 godina, u koju kaznu, na temelju članka 54. KZ/11., mu je uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 21. svibnja 2019., pa nadalje.

- optuženi B. Š., zbog počinjenja dva kaznena djela protiv javnog reda – zločinačko udruženje iz članka 328. stavka 2. KZ/11. opisana pod točkama 2. i 4. u izreci, i kaznenog djela protiv opće sigurnosti – dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 215. st. 1. u svezi s člankom 329. stavka 1. točke 2. KZ/11, opisanog pod točkom 3. u izreci, za koja djela, na temelju istih propisa, uz primjenu članka 51. KZ/11., su mu utvrđene kazne, i to:

- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11, iz točke 2. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (tri) mjeseca;
- za kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. stavka 1. točke 2. KZ/11., iz točke 3. izreke, kazna zatvora u trajanju od 3 godine;
- za kazneno djelo iz članka 328. st. 2. KZ/11, iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 3 mjeseca;

a na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., optuženi B. Š. osuđen je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 5 godina, u koju kaznu, na temelju članka 54. KZ/11., mu je uračunato vrijeme koje je proveo u ekstradicijском pritvoru od 18. lipnja 2020. do 28. kolovoza 2020., te u istražnom zatvoru od 28. kolovoza 2020. pa nadalje.

- optuženi L. B., zbog počinjenja dva kaznena djela protiv javnog reda - zločinačko udruženje iz članka 328. stavka 2. KZ/11., opisanih u točkama 2. i 4. u izreci pobijane presude, i kaznenog djela dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. stavka 1. točke 2. KZ/11., opisanog pod točkom 3. u izreci pobijane presude, za koja djela, na temelju istih propisa, uz primjenu članka 51. KZ/11., su mu utvrđene kazne, i to:

- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., iz točke 2. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci;
- za kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. stavka 1. točke 2. KZ/11., iz točke 3. izreke, kazna zatvora u trajanju od 4 godine;
- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11.,iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci;

a na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., optuženi L. B. osuđen je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 6 godina, u koju kaznu, na temelju članka 54. KZ/11., uračunato mu je vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 21. svibnja 2019., pa nadalje.

- optuženi J. M., zbog počinjenja dva kaznena djela protiv javnog reda - zločinačko udruženje iz članka 328. st. 2. KZ/11., opisanih pod točkama 2. i 4. u izreci pobijane presude, i kaznenog djela protiv opće sigurnosti - dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 215. stavak 1. u svezi s člankom 329. stavak 1. točka 2. KZ/11., opisanog pod točkom 3. u izreci pobijane presude, za koja djela, na temelju istih propisa, uz primjenu članka 51. KZ/11., su mu utvrđene kazne, i to:

- za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., iz točke 2. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci;
- za kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. stavak 1. točka 2. KZ/11., iz točke 3. izreke, kazna zatvora u trajanju od 4 godine;
- za kazneno djelo iz članka 328. stavak 2. KZ/11., iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci;

a na temelju članka 51. stavak 1. i 2. KZ/11., optuženi J. M. je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 6 godina.

- optuženi I. Š., zbog kaznenog djela protiv opće sigurnosti - dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 215. stavak 1. u svezi s člankom 329. stavak 1. točka 2. KZ/11., opisano pod točkom 3. u izreci pobijane presude, za koje djelo, na temelju istog propisa je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 godine, u koju kaznu, na temelju članka 54. KZ/11. mu je uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 21. svibnja 2019. do 22. prosinca 2019.

- optuženi H. M. zbog kaznenog djela protiv opće sigurnosti - dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 215. stavak 1. u svezi s člankom 329. stavak 1. točka 2. KZ/11., opisano pod točkom 3. u izreci pobijane presude, za koje djelo, na temelju istog propisa, je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 godine.

- optuženi D. S., zbog kaznenog djela protiv javnog reda - zločinačko udruženje iz članka 328. st. 2. KZ/11. i kaznenog djela protiv zdravlja ljudi – neovlaštena proizvodnja i promet drogama u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 190. stavak 2. KZ/11. u svezi s člankom 329. stavak 1. točka 4. KZ/11., opisnih pod točkom 4. u izreci pobijane presude, za koja djela, na temelju istih propisa, uz primjenu članka 51. KZ/11., su mu utvrđene kazne, i to:

- za kazneno djelo iz članka 328. stavak 2. KZ/11., iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci;
- za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. u svezi članka 329. stavak 1. točka 4. KZ/11., iz točke 4. izreke, kazna zatvora u trajanju od 6 godina i 6 mjeseci;

a na temelju članka 51. stavak 1. i 2. KZ/11., optuženi D. S. je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 7 godina, u koju kaznu, na temelju članka 54. KZ/11., mu je uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 21. svibnja 2019. pa nadalje.

2. Na temelju članka 158. stavak 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12., – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13.,

145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22. – dalje: ZKP/08.), optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M., optuženi I. Š. i optuženi H. M. obvezani su na ime imovinskopravnog zahtjeva oštećenoj I. P., vezano za štetu na palačinkarnici S. v., solidarno isplatiti iznos od 1.061,78 eura (8.000,00 kuna), dok je oštećena M. P. sa svojim imovinskopravnim zahtjevom, a vezano za štetu na caffe baru M. upućena u parnicu.

3. Na temelju članka 560. stavak 1. i 2. ZKP/08. i članka 78. stavak 1. i 2. u svezi sa člankom 77. stavak 1. KZ/11., od optuženog D. S. oduzet je novčani iznos od 255.800,00 eura pronađen u sefu broj ... u P. b. Z., podružnica ..., poslovница ... P., te je određeno da je navedeni novčani iznos postao vlasništvo odnosno imovina Republike Hrvatske.

4. Na temelju članka 79. stavak 2. KZ/11., od optuženog D. S. oduzet je automatski pištolj „Š.“, serijskog broja ..., kalibra 7,65 mm, s ugrađenim prigušivačem pucnja i laserom, te 2 pripadajuća spremnika s 52 komada pripadajućeg streljiva kalibra 7,65 mm, jedan bilježnica s koricama W. h., jedna bilježnica s koricama H. & o., pet listova trgovackog papira, bijeli papir s mjerama cca 15x10 cm, jedna bilježnica plave boje s tvrdim koricama, jedna bilježnica s tvrdim koricama, jedan blok za pisanje bilješki, jedan račun za prodaju kamena, jedan list papira sa iznosima i bilješkama, jedan list papira sa raznim bilješkama, jedan list papira na kojem piše popis lektira i raznim ručno napisanim bilješkama, jedan blok za pisanje dimenzija 10x15 cm sa ručni napisanim bilješkama, osam manjih listova dimenzija 10x10 sa ručno napisanim bilješkama, jedna bilježnica crveno-bijele boje dimenzija 10x15 cm s oznakom C. jedna bilježnica plave boje dimenzija 10x15 cm u kojoj se nalaze ručno ispitane bilješke, jedan mobitel marke B. bijele boje nepoznatog IMEI broja, jedan mobitel marke B. bijele boje nepoznatog IMEI broja, a na temelju članka 181. stavak 7. ZKP/08., određeno je da se navedeni predmeti imaju uništiti.

5. Na temelju članka 190. i članka 79. KZ/11., od optuženog D. S. oduzeta je droga, i to 1,77 grama droge kokain i 9,22 grama droge heroin, kao i 18 boca od po 10 mg heptanona, a na temelju članka 181. stavak 7. ZKP/08. određeno je da se ovi predmeti imaju uništiti.

6. Na temelju članka 69. stavka 1., 2. i 3. u svezi sa člankom 68. stavkom 7. KZ/11., optuženom D. S. je izrečena sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti koja može trajati do prestanaka izvršenja kazne zatvora, a najdulje tri godine.

7. Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi sa člankom 145. stavak. 2. točka 1. do 6. ZKP/08., optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M., optuženi I. Š., optuženi H. M. i optuženi D. S. obvezani su na plaćanje sudskih troškova, i to optuženi D. M. u ukupnom iznosu od 4.467,96 eura (33.663,85 kuna), od čega iznos od 1.813,50 eura (13.663,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 2.654,46 eura (20.000,00 kuna), predstavlja paušalnu svotu, optuženi B. Š. u ukupnom iznosu od 2.992,61 euro (22.547,85 kuna) kuna, od čega iznos od 1.665,39 eura (12.547,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 1.327,23 eura (10.000,00 kuna) predstavlja paušalnu svotu, optuženi L. B. u ukupnom iznosu od 2.992,61 euro (22.547,85 kuna), od čega iznos od 1.665,39 eura (12.547,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 1.327,23 eura (10.000,00 kuna) predstavlja paušalnu svotu, optuženi J. M. u ukupnom iznosu od 3.293,36 eura

(24.813,85 kuna), od čega iznos od 1.302,52 eura (9.813,85 kuna), predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 1.990,84 eura (15.000,00 kuna) predstavlja paušalnu svotu, optuženi I. Š. u ukupnom iznosu od 3.656,85 eura (27.547,85 kuna), od čega iznos od 1.327,23 eura (12.547,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 1.990,84 eura (15.000,00 kuna), predstavlja paušalnu svotu, optuženi H. M. u ukupnom iznosu od 2.463,85 eura (18.563,85 kuna), od čega iznos od 1.136,62 eura (8.563,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 1.327,23 eura (10.000,00 kuna) predstavlja paušalnu svotu, te optuženi D. S. u ukupnom iznosu od 4.404,78 eura (33.187,85 kuna), od čega iznos od 1.750,33 eura (13.187,85 kuna) predstavlja dio troškova vještačenja, a iznos od 2.654,46 eura (20.000,00 kuna), predstavlja paušalnu svotu.

8. Protiv te presude žalbe su pravodobno podnijeli USKOK, te optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M., optuženi I. Š., optuženi H. M. i optuženi D. S..

9. Državni odvjetnik žalbu je podnio zbog odluke o kazni, uz prijedlog da se u odnosu na optužene D. M., B. Š., L. B. i J. M. pobijana presude preinači na način da im utvrde pojedinačne kazne zatvora u duljem trajanju, a potom ih osudi na jedinstvene kazne zatvora u duljem trajanju, kao i da se preinači pobijana presuda u odnosu na optužene I. Š. i H. M. na način da im se izreknu kazne zatvora u duljem trajanju.

10. Optuženi D. M. žalbu je podnio osobno i po braniteljima N. P., odvjetnici u Z., i M. V., odvjetniku u S., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i odluke o troškovima kaznenog postupka. Predložili su da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, a podredno da se preinači u odluci o kazni na način da mu se izrekne „manja kazna.“

11. Optuženi B. Š. žalbu je podnio po branitelju M. M., odvjetniku u O. uredu M. i. p. u Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, te je predložio da se pobijana presuda preinači na način da ga se osloboди od optužbe u odnosu na kaznena djela pod točkama 2) i 4) izreke pobijane presude, a u odnosu na kazneno djelo pod točkom 3) „da ga se proglaši krivim za kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. KZ/11., ali ne u sastavu zločinačkog udruženja.“

12. Optuženi L. B. žalbu (i dopunu žalbe) je podnio osobno i po branitelju V. M., odvjetniku u Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, te je predložio da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

13. Optuženi J. M. žalbu je podnio po braniteljici I. Š., odvjetnici u S., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni te je predložio da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

14. Optuženi I. Š. žalbu je podnio po branitelju T. M., odvjetniku u S., zbog odluke o kazni te je predložio da se pobijana presuda preinači na način da mu se izrekne blaža kazna.

15. Optuženi H. M. žalbu je podnio po braniteljici M. M., odvjetnici u S., zbog odluke o kazni i odluke o troškovima kaznenog postupka te je predložio da se pobijana presuda preinači na način da mu se izrekne blaža kazna, kao i da se troškovi kaznenog postupka odrede s obzirom na njegove materijalne mogućnosti.

16. Optuženi D. S., žalbu je podnio osobno i po branitelju M. M., odvjetniku u S., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, te je predložio da se pobijana presuda preinači na način da se oslobodi od optužbe, a podredno da se ukine i predmet vrati pravostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

17. Odgovore na žalbu državnog odvjetnika podnijeli su optuženi D. M., osobno i po branitelju M. V., optuženi L. B., po branitelju odvjetniku V. M., i optuženi D. S. osobno, te su predložili da se ta žalba odbije kao neosnovana.

18. U skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08., spis predmeta bio je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

19. O sjednici drugostupanjskog vijeća, na temelju članka 475. stavak 1. ZKP/08., izvješteni su optuženi D. M. i njegovi branitelji odvjetnici N. P. i M. V., optuženi B. Š. i njegov branitelj odvjetnik M. M., optuženi L. B. i njegov branitelj odvjetnik V. M., optuženi J. M. i njegova braniteljica odvjetnica I. Š., optuženi I. Š. i njegov branitelj odvjetnik T. M., te optuženi D. S. i njegov branitelj odvjetnik M. M., koji su u žalbama zahtijevali da budu izvješteni, te državni odvjetnik. Sjednici su bili nazočni optuženi D. M. te njegovi branitelji odvjetnici M. V. i N. P., optuženi B. Š. i njegov branitelj odvjetnik M. M., optuženi L. B. i njegov branitelj odvjetnik V. M., branitelj optuženog I. Š. odvjetnik M. O. u zamjenu za branitelja optuženika odvjetnika T. M., te optuženi D. S. i njegov branitelj odvjetnik M. M., a na temelju članka 475. stavka 3. ZKP/08. sjednica je održana u odsutnosti državnog odvjetništva, optuženog J. M. i njegove braniteljice I. Š. i optuženog I. Š., koji su o sjednici uredno izvješteni. Prisutnost optuženika u sjednici, s obzirom na to da im je određen istražni zatvor, u skladu s odredbom članka 475. stavka 7. ZKP/08., osigurana je putem audio-video uređaja.

20. Žalbe optuženog H. M., optuženog D. S. i optuženog D. M. su djelomično osnovane, dok su žalbe USKOK-a, optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M., i optuženog I. Š., neosnovane.

U odnosu na žalbe optuženika, osim zbog odluke o kaznama

U pogledu bitne povrede odredaba kaznenog postupka

21. Najprije treba navesti da se podnesi - žalbe optuženog D. M., i to ona koju je podnio osobno te žalbe koje je podnio po braniteljima odvjetnici N. P. i odvjetniku M. V., s obzirom da u jednom dijelu sadrže iste razloge, a dijelom se međusobno preklapaju i dopunjaju, tretiraju kao jedna žalba.

22. Nije u pravu optuženi D. M. kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., jer da se pobijana presuda temelji na nezakonitim dokazima, a radi se o naložima suca istrage koji, po mišljenju tog optuženika, ne sadrže sve zakonom predviđene podatke te nisu dostatno obrazloženi, zbog čega smatra da je povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje.

22.1. U odnosu na naprijed izneseni žalbeni navod optuženog D. M., a vezano uz prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza koji su nastali kao rezultat posebnih dokaznih radnji nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i drugih komunikacija sadržanih pod rednim brojem 102. i 103. u optužnici („plodovi otrovne voćke“), jer su prema žalbenim tvrdnjama te posebne dokazne radnje određene manjkavim i neobrazloženim naložima suca istrage, treba navesti da je prvostupanjski sud (optužno vijeće) o tome donio pravomoćnu odluku na način da je rješenjem od 15. siječnja 2021., broj Kov-Us-13/2020., odbio prijedlog optuženika za izdvajanje nezakonitih dokaza (list 1625. do 1637. spisa). Osim optuženog D. M., takav prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza tada su podnijeli optuženi B. Š., optuženi J. M. i optuženi D. S..

22.2. U naprijed navedenoj odluci, na koju optuženici nisu izjavili žalbu, nakon detaljne i sveobuhvatne analize sadržaja svih naloga u kojima je sudac istrage, na temelju članka 332. ZKP/08., protiv osumnjičenika odredio provođenje posebnih dokaznih radnji nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta u razdoblju od 17. svibnja 2019. do 19. ožujka 2020., prvostupanjski sud je utvrdio da su nalozi suca istrage obrazloženi u skladu s člankom 335. stavkom 1. ZKP/08. te sadrže sve što je u zakonu propisano, pa se stoga, u smislu članka 10. stavka 2. točke 1. 2. i 3. ZKP/08. ne radi o nezakonitim dokazima.

22.3. Uvažavajući naprijed navedenu odluku i iznesene razloge, za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog D. M. koji ponovno problematizira ne/zakonitost naloga suca istrage o provođenju posebnih dokaznih radnji iz članka 332. ZKP/08., navodeći s tim u vezi da je sudac istrage ...“prihvatio narativ USKOK-a, bez kontrole tih navoda...,” ...“da nije obrazloženo postojanje osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela iz kataloga propisanog u članku 334. ZKP/08.“ ...“da nema razloga o opravdanosti privremenog ograničenja ustavnih prava građana...“ Suprotno iznesenim tvrdnjama, u predmetnim naložima su obrazloženi osnovi sumnje, a osim toga nalozi su sadržavali i razloge o osnovanosti provođenja posebnih dokaznih radnji, budući da je utvrđeno da se izvidi kaznenih djela ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće, koja okolnost opravdava privremeno ograničavanje ustavnih prava osumnjičenika. Što se tiče tvrdnje optuženika da je sudac istrage u naložima „prihvatio narativ USKOK-a“ sadržan u prijedlogu za određivanje posebnih dokaznih radnji,“ sve kad bi to i bilo točno, nalog suca istrage zbog toga ne bi bio nezakonit dokaz. Naime, s tim u vezi, Sud Europske unije (predmet Hya i drugi, broj C-349/2021.), je utvrdio da obveza obrazlaganja naloga kojim se određuju posebne dokazne radnje nije povrijeđena kad se takav nalog temelji na detaljnem i temeljitom zahtjevu nadležnog kaznenog tijela i kad se razlozi za odobrenje kojima se, izdajući nalog, rukovodio sudac istrage, mogu lako i nedvosmisleno izvesti usporednim čitanjem odluke o odobrenju i zahtijeva za nadzor. Izneseni stav, kako to proizlazi iz

odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I Kž-Us-1/2022-16 od 2. veljače 2023., prihvatiла је i naša sudska praksa.

22.4. U tom kontekstu, nalog suca istrage od 20. ožujka 2019. broj Kir-t-Us, u kojem su, između ostalih, određene posebne dokazne radnje i protiv D. M. zbog osnova sumnje na počinjenje kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. u vezi članka 329. stavka 1. točka 4. KZ/11., na koji isti u žalbi upire, u svom obrazloženju, u skladu s člankom 335. stavkom 1. ZKP/08., sadrži raspoložive podatke o osobama protiv kojih se dokazne radnje primjenjuju, obrazloženje osnova sumnje na počinjenje naprijed navedenog kaznenog djela, i dostatne razloge zbog kojih su te radnje određene, pa je neutemeljen žalbeni navod optuženika da taj nalog ne sadrži sve što je po zakonu potrebno zbog čega bi rezultati provedenih dokaznih radnji bili nezakoniti dokaz.

22.5. Također, nije u pravu optuženi D. M. kad u žalbi navodi da je nalaz i mišljenje vještaka za telekomunikacije nezakoniti dokaz budući da se vještak služio podacima operatera o provjeri istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacija s određenim električkom komunikacijskim adresama, utvrđenjem položaja komunikacijskog uređaja, kao i utvrđenjem mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju električku komunikaciju, te identifikacijom oznake uređaja, a koji podaci od operatera, sukladno članku 339.a stavak 1. ZKP/08., su mogli biti dobiveni samo na temelju naloga suca istrage, koji u konkretnom slučaju nije postojao.

22.6. U odnosu na naprijed navedeni prigovor, treba navesti da je državni odvjetnik 15. lipnja 2020. (list 1098. do 1099.spisa) naložio vještaku za telekomunikacije I. Š. da izvrši pretragu i analizu podataka mobitela i SIM kartica mobitela koji su oduzeti od optuženih D. M., L. B., I. Š. i D. S., kao i da utvrdi njihovu međusobnu komunikaciju, što je vještak i napravio u svom nalazu i mišljenju od 28. rujna 2020. (list 1140. do 1244. spisa).

22.7. S tim u vezi, u razlozima pobijane presude, a kako je to i navedeno u obrazloženju na stranici 88. odlomak 5., prvostupanjski sud je naveo da „činjenica međusobne povezanosti optuženika i njihove komunikacije proizlazi iz provedenog telekomunikacijskog vještačenja...“ Dakle, u odnosu na ovu činjenicu vještak za telekomunikacije nije se koristio podacima operatera koji su mogli biti pribavljeni samo nalogom suca istrage, već je izvršio pretragu i analizu podataka sadržanih u mobitelima koji su oduzeti od optuženika, a što je bio ovlašten. Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju nije odlučno što je vještak utvrđivao i položaj komunikacijskih uređaja i mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju električku komunikaciju, na što optuženik doduše opravdano upire u žalbi, jer za taj podatak nije bio ovlašten niti je za njegovo pribavljanje postojao adekvatni nalog, budući da taj dio vještačkog nalaza prvostupanjski sud nije koristio radi utvrđenja postojanja inkriminiranih kaznenih djela, pa se pobijana presuda ne temelji na nezakonitom dokazu.

22.8. Nije u pravu optuženi D. M. ni kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., jer mu je bilo povrijeđeno pravo na pravično suđenje. Navedenu povredu optuženik nalazi u tome što prvostupanjski sud nije obrazložio svoju odluku kojom je odbio njegov prijedlog od 22. rujna 2022. za izdvajanje naloga suca istrage za provođenje posebnih dokaznih radnji kao nezakonitih dokaza. Međutim, kako to nesporno

proizlazi iz sadržaja raspravnog zapisnika od 15. studenog 2022. (list 2961. spisa), u odnosu na prijedloga optuženika za izdvajanje predmetnih naloga suca istrage kao nezakonitih dokaza, prvostupanjski sud je naveo da je optuženik identičan prijedlog, kako je to i naprijed navedeno pod točkom 22.1., već podnio na sjednici optužnog vijeća 15. siječnja 2021. te je o tom prijedlogu sud pravomočno odlučio rješenjem broj Kov-Us-13/2020., kojim je prijedlog optuženika odbio kao neosnovan. Slijedom navedenog, u situaciji kad je sud o identičnom pitanju, odnosno prijedlogu stranaka, u ovom slučaju optuženika, već ranije donio odluku, onda u odnosu na to isto pitanje odnosno prijedlog nije dužan ponovno iznositi razloge već će se pozvati na tu raniju odluku i razloge koji su u njoj sadržani, pa stoga, suprotno iznesenim žalbenim navodima, optuženiku nije bilo povrijeđeno pravo na pravično suđenje.

22.9. Nadalje, povredu prava na pravično suđenje optuženi D. M. vidi i u tome što je optužbu u ovom kaznenom postupku zastupala zamjenica ravnatelja USKOK-a N. P., za koju je obrana tražila izuzeće budući da u kaznenom predmetu koji se protiv žalitelja M. vodi u Općinskom судu u Splitu zbog kaznenog djela iz članka 139. KZ/11. ima status oštećene osobe, pa smatra da navedena okolnost upućuje da je „...pristrano i proizvoljno vodila kazneni postupak.“

22.10. U vezi zahtjeva optuženog D. M. za izuzeće zamjenice ravnateljice USKOK-a od obavljanja državnoodvjetničke dužnosti u ovom predmetu, ravnateljica USKOK-a, rješenjem od 4. prosinca 2020. broj DU-10/2020, odbila je taj zahtjev kao neosnovan (list 1505. do 1507.), s obrazloženjem da činjenica da se protiv optuženika pred drugim sudom vodi kazneni postupak u kojem je N. P. svjedok – žrtva, nije od utjecaja na njezino postupanje u ovom kaznenom predmetu. Navedenu argumentaciju prihvata i ovaj drugostupanjski sud, jer okolnost koju optuženik ističe u žalbi, sama po sebi, ne izaziva sumnju niti dovodi u pitanje profesionalni pristup i nepristranost državne odvjetnice u ovom kaznenom predmetu, pri čemu valja primijetiti da sud nije ovlašten odlučivati o izuzeću državnog odvjetnika.

22.11. Povredu prava na pravično suđenje optuženi D. M. također vidi i u tome što je prvostupanjski sud odbio njegov dokazni prijedlog da se odredi telekomunikacijsko vještačenje radi toga da vještak izradi prijepis sadržaja svih snimljenih telefonskih razgovora koji su kao dokaz preslušani, jer se za vrijeme reprodukcije audio materijala u sudnici te razgovore se nije moglo jasno i razgovijetno čuti. Međutim, suprotно tome, budući da je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi citirao bitne dijelove preslušanih snimljenih razgovora između optuženika, proizlazi da su se ti razgovori prilikom reprodukcije mogli jasno i razgovijetno čuti. Na to upućuje i okolnost da ostali optuženici u žalbama nisu iznijeli prigovore vezane uz kvalitetu preslušanih audio snimki, pače optuženi L. B., pozivajući se na neke od preslušanih razgovora, u žalbi izričito navodi da se „.... na citiranoj snimci jasno čuje da III optuženika ne zove V optuženi Š., već ga zove dijete – sin L. B..“ U tom kontekstu nije prihvatljiva žalbena tvrdnja optuženika da bi izrada prijepisa snimljenih razgovora učinjena po vještaku „otklonila svaku sumnju u pouzdanost prezentiranih snimki“ jer tijekom postupka nitko nije doveo u pitanje činjenicu da su se snimljeni telefonski razgovori, kao i razgovori snimljeni u stanu optuženog J. M., vodili upravo između optuženika protiv kojih su bile određene posebne dokazne radnje, a druga je stvara kakvo značenje optuženik pridaje sadržaju tih razgovora.

22.12. Za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog D. M. da mu je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje i zbog toga jer mu prvostupanjski sud nije omogućio da presluša audio materijale koji su sadržavali snimljene telefonske razgovore između optuženika, s obzirom na to da su te audio snimke, kao dokaz preslušane na raspravi, u prisutnosti optuženika, na koji način je isti bio upoznat sa reproduciranim sadržajem razgovora, u odnosu na koje dokaze je mogao iznijeti primjedbe i prigovore, pa stoga prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 2. ZKP/08.

22.13. Nadalje, nije u pravu optuženi D. M. kad u žalbi ističe da mu je pravo na pravično suđenje povrijeđeno i zbog toga jer je prvostupanjski sud odbio njegove dokazne prijedloge da se kao svjedoci ispitaju D. Š., S. M., D. Č., S. K., V. M., a odbijen mu je i dokazni prijedlog da se provede psihijatrijsko vještačenje Ž. M., dok su istodobno usvojeni svi dokazni prijedlozi državne odvjetnice, na koji je način doveden u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na optužbu.

22.14. U donosu na naprijed iznesenu žalbenu tvrdnju optuženika treba navesti da sud, sukladno članku 421. stavku 1. točki 2. ZKP/08., nije dužan izvesti sve dokaze koje stranke tijekom postupka predlože, već samo one za koje ocijeni da će se njima utvrditi neka odlučna činjenica važna za pravilno presuđenje, dakle, kad je izvođenje upravo tih dokaza nužno za utvrđivanje istine.

22.15. Optužnik u žalbi ispravno konstatira da kazneni postupak nije pravičan ako je u pogledu izvedenih dokaza obrana, od strane suda, stavljen u bitno nepovoljniji položaj od optužbe.

22.16. Međutim, iznoseći tvrdnje da je u odnosu na optužbu bio doveden u bitno nepovoljniji položaj, optuženi D. M. zanemaruje da je u žalbi koju je podnio po branitelju M. V., naveo slijedeće: "...za mene pomalo frapantno jest što je T. M. (svjedok) ispitani tek na raspravi i to na inicijativu ovog branitelja ..." Osim toga, u žalbi koju je i osobno podnio, optuženi D. M. je naveo: „Također, sudu je u svojstvu svjedoka pristupio svjedok D. P. na moj zahtjev...“

22.17. Prema tome, razvidno je prvostupanjski sud, kako je to i navedeno u prethodnoj točki, usvojio one dokazne prijedloge optuženog D. M. za koje je ocijenio da su važni i nužni za pravilno presuđenje, a odbio one dokazne prijedloge za koje je zaključio da nisu važni za odlučivanje.

22.18. Slijedom svega naprijed iznesenog, da bi se kazneni postupak u cijelosti mogao ocijeniti kao pravičan ili nepravičan, na što u žalbi upire optuženi D. M., ali i drugi optuženici (L. B. i D. S.), bilo je potrebno utvrditi je li optuženicima omogućeno da se u postupku brane i da predlažu dokaze i jesu li tijekom postupka imali branitelje, zatim, jesu li imali mogućnost osporiti vjerodostojnost dokaza optužbe i protiviti se njihovom izvođenju te jesu li dokazi na kojima se temelji presuda izvedeni na način koji baca sumnju na njihovu vjerodostojnost, na koja je pitanja, ovaj drugostupanjski sud, našao potvrđan odgovor, što znači da nema govora o nepravičnom postupku.

22.19. Imajući na umu sve ono što je prethodno izneseno, a s obzirom na to da je prvostupanjski sud, kako je to i navedeno pod točkom 22.16., proveo i dokaze koje je

predložio optuženi D. M., isti, suprotno žalbenim navodima, u odnosu na državnog odvjetnika nije bio doveden u neravnopravan, odnosno bitno nepovoljniji položaj, pa je njegova žalba zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., odnosno povrede prava na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, neosnovana.

22.20. Također, za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljivi ni žalbeni navodi optuženog D. M. u odnosu na sve one u žalbi istaknute vidove zbog bitnih povreda odredaba iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

22.21. Naprijed navedene bitne povrede optuženik vidi u tome što postoji proturječje između odlučnih činjenica koje je prvostupanjski sud utvrdio u razlozima pobijane presude i dokaza (isprava) na osnovu kojih je sud te činjenice utvrdio, navodeći s tim u vezi da je sud na stranici 83. alineja treća u presudi naveo da su se posebne dokazne radnje prema optuženom D. M. „...počele primjenjivati od 1. srpnja 2019. ...“ a iz naloga Županijskog suda u Splitu broj Kir-Us-6/19 proizlazi da su u odnosu na njega počele primjenjivati 20. ožujka 2019. Međutim, navedena konstatacija suda nije relevantna jer se ne radi o bitnoj proturječnosti zbog koje se pobijana presuda ne može ispitati.

22.22. Isto tako, nije u pravu optuženi D. M. kad u žalbi ističe da se pobijana presuda ne može ispitati jer je prvostupanjski sud, u odnosu na kazneno djelo pod točkom 2., u izreci naveo da „...T. M. nisu usmrtili (...) jer je 6. studenog 2019. na optuženog D. M. izvršen pokušaj ubojstva, dok je T. M. 9. studenog 2019. napustio R. H. i nakon toga se nalazio u S. R. Nj.“, pa su razlozi navedeni u presudi glede radnji koje je isti nakon toga poduzimao u cilju realizacije zločinačkog plana ubojstva T. M., manjkavi. Naime, sud je s tim u vezi u razlozima pobijane presude citirao sadržaj telefonskog razgovora u preslušanim snimkama od 4. rujna 2019. i 19. listopada 2019., u kojim razgovorima optuženi D. M. upozorava ostale optuženike da „pripaze kako koriste internetske aplikacije i kriptirane telefone jer se ti telefoni slušaju“, pa je na temelju tog dokaza sud ispravno zaključio da je optuženi M. to upozorenje drugim optuženicima dao kako njihova dalnja kriminalna aktivnost ne bi bila otkrivena, što ne znači da optuženici u sastavu zločinačkog udruženja, i nakon 6. studenog 2019. nisu poduzimali i daljnje kriminalne radnje i aktivnosti. Uostalom, to proizlazi iz činjenice da je 21. svibnja 2019., pretragom stana optuženog D. S., pronađena droga koja je bila rezultat djelovanja optuženika u sastavu zločinačkog udruženja, kako je to i sadržano pod točkom 4. u izreci pobijane presude.

22.23. Nadalje, nije u pravu optuženi D. M. kad u žalbe ističe i drugi vid bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08., navodeći da su razlozi vezani uz radnje koje su optuženici poduzeli radi ostvarenja kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. KZ/11. (kazneno djelo pod točkom 4. u izreci), nejasni te je obrazloženje pobijane presude u odnosu na to djelo proturječno izreci, jer u dokaznoj građi nema dokaza koji bi ukazivali da je droga za krijumčarenje nabavljena, da je njezin transport do E. osiguran, da je osigurana mreža distributera, i da je sve pripremljeno za krijumčarenje, ali da do realizacije krijumčarenja droge nije došlo, kako to navodi prvostupanjski sud, zbog COVID-19.

22.24. Suprotno naprijed iznesenom prigovoru optuženika prvostupanjski je sud, nakon savjesne analize sadržaja snimljenih razgovora između optuženika u stanu

optuženog J. M. i snimljenih telefonskih razgovora koji su vođeni između njih, kao i izvedenih materijalnih dokaza (predmeta oduzetih od optuženog D. S.), naveo uvjerljive i dostatne razloge u odnosu na odlučne činjenice na temelju kojih je utvrdio da su optuženici počinili inkriminirano kazneno djelo iz članka 328. stavak 2. KZ/11., odnosno da su poduzeli radnje radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, a koje nisu kazneno djelo, ali za koje su znali da doprinosi cilju zločinačkog udruženja (djelo pod točkom 4. u izreci). Druga je stvar što se optuženi D. M. očito ne slaže s razlozima koje je s tim u vezi naveo prvostupanjski sud, čime isti prvostupanjsku presudu zapravo pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

22.25. Nije ostvaren niti daljnji vid bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. na koju optuženi D. M. upire u žalbi, navodeći da je prvostupanjski sud u razlozima pobijane presude propustio obrazložiti na koje se dane (datume) odnosi određeni preslušani tonski zapisi s njegova nadziranog mobitela broj ... i nadziranog mobitela optuženog J. M. broj Naime, s obzirom da su posebne dokazne radnje nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i tehničkog snimanja osoba i predmeta nesporno provedene u vrijeme koje se optuženicima inkriminira u činjeničnom opisu djela za koje se terete, jasan je vremenski okvir vezan uz sadržaj preslušanih razgovora pa navedeni „propust“ suda nije od takvog značaja da se pobijana presuda zbog toga ne može ispitati, odnosno da su razlozi suda nejasni.

22.26. Također, nije u pravu optuženi D. M. ni kad u žalbi ističe da odluka prvostupanjskog suda u odnosu na paušalne troškove kaznenog postupka koje je obvezan platiti, nije obrazložena, jer je sud u obrazloženju pobijane presude naveo da je paušalna svota određena prema složenosti postupka (stranica 101. odlomak 3. u presudi) čime je, iako sumarno, dovoljno definiran razlog, jer to treba povezati s duljinom trajanja postupka i brojem održanih rasprava.

22.27. Osim naprijed navedenih bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., optuženi D. M. je u žalbi iznio i više prigovora u pogledu „nekritičke i subjektivne ocjene“ izvedenih dokaza od strane prvostupanjskog suda kao i razloga koje je sud naveo vezano za postojanje inkriminiranih kaznenih djela i njegove odgovornosti za ta djela, koje je podveo pod bitnu povedu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., iako je iz sadržaja tih prigovora više nego jasno da optuženik nije zadovoljan utvrđenjima i zaključcima suda, pa time prvostupanjsku presudu zapravo pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, koja žalbena osnova će biti ispitana u nastavku.

22.28. Za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog D. M. koji ističe da prvostupanjski sud u razlozima pobijane presude nije naveo koje sporne činjenice i iz kojih razloga je uzeo kao dokazane ili nedokazane i kojim se razlozima rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, sugerirajući da je time počinjena bitna (relativno) povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08. Suprotno tome, prvostupanjski je sud, nakon iscrpne analize cjelokupnog dokaznog materijala, navodeći pri tome razloge zbog kojih je pojedine dokaze cijenio kao vjerodostojne ili nevjerodostojne, iznio zaključke vezane postojanje inkriminiranih kaznenih djela i krivnju optuženika, koje je dostatno i argumentirano obrazložio, pa je

žalba optuženika zbog naprijed navedene bitne povrede odredaba kaznenog postupka, neosnovana.

23. Optuženi L. B., protiv prvostupanske presude žalbu je podnio zbog počinjenja više vidova bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., kao i bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 2. i 3. ZKP/08.

23.1. Nije u pravu optuženi L. B. kad ističe i da je prvostupanski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., odnosno da mu je bilo teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje, budući da je sud neosnovano odbio njegov dokazni prijedlog da se sadržaj posebnih dokaznih radnji odnosno snimke preslušanih razgovora pod brojem ... od 4. rujna 2019. i ... od 18. listopada 2019., koje je sud djelomično preslušao, preslušaju u cijelosti.

23.2. Suprotno naprijed iznesenoj tvrdnji optuženika, u odnosu na dokazni prijedlog vezan uz preslušavanje snimki pod brojem ... i ..., koje je dokaze prvostupanski sud na raspravi izveo odnosno te snimke reproducirao, kako to optuženik u žalbi i navodi, to što je sud kao nevažan odbio njegov prijedlog da se snimka presluša „u cijelosti“, imajući na umu sve ono što je s tim u vezi navedeno pod točkom 22.18., a s obzirom na sadržaje ostalih preslušanih snimki razgovora optuženika, koje je sud, radi utvrđenja odlučnih činjenica, doveo u vezu i sa sadržajem snimki broj ... i ..., optuženom L. B. nije teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom (članak 29. stavak 2. alineja 6.) i Konvencijom (članak 6. stavak 3.) te u odnosu na ovlaštenog tužitelja nije bio doveden u bitno nepovoljniji položaj, pa stoga nije ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08. Osim toga, za ovaj drugostupanski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženika da je prvostupanski sud počinio i bitnu povredu iz članka 468. stavka 1. točka 11. ZKP/08. jer je naveo "manjkave razloge" zbog kojih je odbio kao nevažan njegov prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza.

23.3. Za ovaj drugostupanski sud nije prihvatljiv žalbeni navod optuženog L. B. da je obrazloženje kazne zatvora koju mu je prvostupanski sud izrekao, paušalno i ne sadrži razloge, pa mu je time povrijeđeno pravo na obrazloženu sudsku odluku, na koji je način sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08. Naime, u odnosu na svakog optuženika sud je utvrdio olakotne i otegotne okolnosti bitne za odmjeravanje kazne, te je ocjenom i valorizacijom tih okolnosti, u odnosu na pojedinačno utvrđene kazne zatvora i izrečene jedinstvene kazne zatvora, naveo razloge (društvena opasanost djela i svrha kažnjavanja) zbog kojih te kazne smatra adekvatnim. Okolnost da je u odnosu na optuženog L. B. sud naveo da je osuđivan zbog kaznenog djela zlouporabe droga, što je proturječno podacima iz kaznene evidencije, nije relevantna niti je time počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., na koju isti upire u žalbi, imajući pri tome u vidu da je optuženik u međuvremenu u spis priložio rješenje o rehabilitaciji, prema kojemu se ima smatrati neosuđivanom osobom.

23.4. Također, nije u pravu optuženi L. B. kad u žalbi ističe da je u dijelovima nadziranih telefonskih razgovora koje je prvostupanski sud preslušao, optuženi D. M. 27. studenog 2019. razgovarao na engleskom jeziku, a optuženi B. Š. 18. rujna 2019., 6. listopada 2019. i 7. listopada 2019. na njemačkom jeziku, koji razgovori

nisu prevedeni, pa da je time počinjena bitna povreda kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., jer se prvostupanska presuda, u smislu članka 10. stavku 2. točki 3. ZKP/08. u vezi članka 8. stavka 9. ZKP/08., temelji na nezakonitom dokazu. Međutim, a kako to proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, odluku o postojanju inkriminiranih kaznenih djela sud nije temeljio na naprijed navedenim neprevedenim razgovorima, već na drugim materijalnim i personalnim dokazima, pa je u tom dijelu žalba optuženika također neosnovana.

23.5. Nadalje, optuženi L. B., jednako kao i optuženi D. M., također problematizira vrijeme počinjenje kaznenog djela iz točke 2., (radnje poduzete u nakani da usmrte T. M., koje nisu kazneno djelo), i djela pod točkom 4. (radnje poduzete radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, koje nisu kazneno djelo) u izreci pobijane presude, za koja djela se optuženicima stavlja na terete da su ih počinili u razdoblju od 4. srpnja 2019 do 21. svibnja 2020., navodeći da prvostupanski sud u razlozima presude nije naveo kao utvrđenu niti jednu radnju koju su optuženici poduzeli nakon 9. studenog 2019. u cilju da usmrte T. M., dok je radnje optuženika vezano uz neovlaštenu proizvodnju i prodaju droge, prema činjeničnom opisu djela se nisu odvijala u 2020. već isključivo u 2019., zbog čega smatra da takvu presudu nije moguće ispitati jer ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama (vrijeme počinjenja kaznenog djela), a osim toga izreka pobijane presude je nerazumljiva i proturječna sama sebi, pa je time sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

23.6. Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama, izreka pobijane presude u odnosu na kaznena djela pod točkama 2. i 4. u izreci, sadrži određeni vremenski okvir, a prvostupanski sud je u obrazloženju presude, na stranici 83. odlomak 2. do 6., naveo dostatne razloge zbog kojih je u odnosu na kaznena djela iz točke 2. i 4. utvrdio da su ta kaznena djela optuženici poduzeli u vremenskom razdoblju od 1. srpnja 2019. do 21. svibnja 2020., što je ovaj drugostupanski sud obrazložio pod točkom 22.22., pa se optuženi L. B. upućuje na to obrazloženje.

23.7. Za ovaj drugostupanski sud nije prihvatljiv ni žalbeni navodi optuženog L. B. da je izreka pobijane presude nerazumljiva jer činjenični opis kaznenih djela pod točkama 2., 3. i 4. ne sadrži to da su optuženici ta djela počinili kao pripadnici zločinačkog udruženja, odnosno, sudjelujući u tom udruženju.

23.8. U vezi naprijed iznesenog, zločinačko udruženje je definirano u članku 328 stavku 4. KZ/11. i čine ga najmanje tri osobe koje su se udružile sa zajedničkim ciljem počinjenja jednog ili više kaznenih djela (...), koje ne uključuje udruženje koje čine osobe slučajno povezane za neposredno počinjenje jednog kaznenog djela.

23.9. Iznoseći pod točkom 23.5. navedene nedostatke u odnosu na činjenične opise kaznenih djela pod točkama 2., 3. i 4. u izreci pobijane presude, optuženi L. B. gubi izvida da činjenični opis kaznenog djela pod točkom 1. sadrži sve bitne elemente kaznenog djela zločinačkog udruženja iz članka 328. stavka 1. KZ/11., jer je u činjeničnom supstratu tog djela vrlo podrobno opisna organizacija i vođenje zločinačkog udruženja od strane optuženog D. M., s tim da se u tom opisu navodi da je ovaj optuženik u to udruženje povezao ostale optuženike (B. Š., L. B., J. M. i D. S.) te podijelio uloge i zadatke u cilju činjenja radnji i kaznenih djela, i to usmrćenja T. M. (kazneno djelo pod točkom 2.), zatim zastrašivanjem njemu bliskih osoba i

uništenjem njihove imovine podmetanjem požara (kazneno djelo pod točkom 3.), te radnji poduzetih u cilju neovlaštene proizvodnje i prodaje droge (kazneno djelo pod točkom 3.). U tom kontekstu, kao međusobno povezana s činjeničnim opisom djela pod točkom 1., treba sagledati činjenične opise kaznenih djela pod točkama 2., 3. i 4., koji sadrže detaljne opise kaznenih djela koje su optuženici u okviru ovako definiranog zločinačkog udruženja realizirali ili su poduzeli radnje u cilju realizacije djela, a iz kojih opisa razvidno proizlazi da su isti ta kaznena djela, sukladno članku 328. stavku 2. KZ/11., počinili kao pripadnici odnosno sudjelujući u zločinačkom udruženju, a ne kao supočinitelji, odnosno osobe koje su slučajno povezane radi počinjenja jednog kaznenog djela, kako to u žalbi ističe optuženi L. B.. Stoga, suprotно žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., jer izreka pobijane presude nije nerazumljiva i ne postoji proturječje između činjeničnog i zakonskog opisa djela.

23.10. Također, nije u pravu optuženi L. B. kad ističe da je prvostupanska presuda nerazumljiva i nezakonita zbog toga što mu je prvostupanjski sud jedinstvenu kaznu zatvora, osim na temelju članka 51. KZ/11., izrekao i primjenom odredbe članka 329. stavka 1. točke 2. KZ/11., koja se ne odnosi na izricanje jedinstvene kazne zatvora. Naime, u članku 51. stavak 2. KZ/11. je propisano da se jedinstvena kazna sastoji u povišenju najviše utvrđene pojedinačne kazne, ali ne smije doseći zbir pojedinačnih kazni, niti premašiti najveću mjeru kazne dugotrajnog zatvora, odnosno novčane kazne. Prema tome, pravilno je prvostupanjski sud postupio kada je prilikom izricanja jedinstvene kazne zatvora za više kaznenih djela u stjecaju, se pozvao na članak 329. stavak 1. točka 2. KZ/11. jer je na temelju te zakonske odredbe optuženiku povisio najvišu pojedinačno utvrđenu kaznu, pa žalba optuženog L. B. ni u tom dijelu nije osnovana.

23.11. Za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljivi niti svi oni, u dopuni žalbe optuženog L. B. od 21. srpnja 2023., opširno izneseni razlozi vezani uz navodno proturječje izreke pobijane presude i razloga presude, u kojima isti selektivno ocjenjuje pojedine dokaze u pogledu vremenskog razdoblja kad su inkriminirana kaznena djela počinjena, kao i dokazanosti njegove uloge u izvršenju tih djela, pri čemu optuženik žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., miješa s žalbenom osnovom nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, a potonja žalbena osnova će biti ispitana u nastavku. Nadalje, a vezano uz tvrdnje optuženika glede proturječnosti razloga presude i sadržaja isprava, budući da je prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude naveo da je ranije osuđivan zbog kaznenih djela povezanih s drogom, iako je, prema izvatku iz kaznene evidencije, osuđen za druga kaznena djela, treba navesti da ta okolnost, iako pogrešna, nije odlučna niti pobijanu presudu čini nerazumljivom u smislu da se presuda ne može ispitati. Slijedom svega navedenog, žalba optuženog L. B. zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 368. stavka 1. točke 11. i stavka 2. i 3. ZKP/08., nije osnovana.

24. Optuženi D. S. žalbu protiv prvostupanske presude također je podnio zbog toga što mu je teško povrijedeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, ističući da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08. Ovu povredu optuženik nalazi u tome što je prvostupanjski

sud odbio kao nevažne njegove dokazne prijedloge u odnosu na predloženo saslušanje svjedoka J. K. i Z. B., čitanje financijsko-knjigovodstvenog nalazi i mišljenja vještaka R. P. koje je pribavio, te provođenje takvog vještačenja, pribavljanje podataka od strane banke o računima S. S., pribavljanje od Z. u S. snimki svih njegovih razgovora sa S. S., preslušavanje sadržaja posebnih dokaznih radnji pod brojem ..., ..., ... i ..., zbog čega smatra da mu je povrijeđeno pravo na jednakost oružja.

24.1. U odnosu na istaknuto tešku povredu prava na pravično suđenje, treba navesti da je prvostupanjski sud, na prijedlog optuženog D. S., kao svjedoček ispitao S. S., njegova oca, i B. P. L., njegovu majku, a prihvatio je i njegov prijedlog da se pozove i neposredno ispita svjedokinja M. D..

24.2. Prema tome, s obzirom na to da je prvostupanjski sud usvojio naprijed navedene dokazne prijedloge optuženog D. S., a imajući na umu da sud, kako je to i navedeno pod točkom 22.14., nije dužan izvesti sve dokaze koje stranke predlože, za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiv žalbeni navodi optuženika da je u postupku povrijeđeno načelo jednakosti oružja i da je, zbog toga, bio doveden u bitno nepovoljniji položaj od optužbe, pa je žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., neosnovana.

24.3. Također, nije u pravu optuženi D. S. kad u žalbi, u odnosu na istu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., ističe da mu prvostupanjski sud teško povrijedio pravo na pravično suđenje jer nije dobio na uvid snimke audio zapisa. Naime, audio snimke telefonskih razgovora između optuženika, a tako i snimke razgovora koji su među njima se vodili u stanu optuženog J. M., kako je to već i naprijed navedeno, su na raspravi, u prisutnosti optuženika, preslušane te im je bilo poznato što ti dokazi sadrže, pa stoga nema govora da bi kazneni postupak zbog toga bio nepravičan.

24.4. Nije u pravu optuženi D. S. kad u žalbi zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., ističe da je činjenični opis djela pod točkom 4. u izreci prvostupanske presude proturječan sam sebi jer mu se u tom činjeničnom opisu stavlja na teret da je kao pripadnik zločinačkog udruženja poduzeo radnje radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, a koje nisu kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11. i dovršenog kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa droga u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 190. stavka 2. u svezi članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11., koje radnje, kako smatra su nespojive, jer proizlazi da je kaznenim djelom iz članka 328. stavka 2. KZ/11., poduzeo radnje koje još nisu kazneno djelo, a potom kao posljedicu tih djela i radnju iz članka 329. KZ/11., koja jest kazneno djelo.

24.5. Naprijed izneseni žalbeni navodi ne predstavljaju bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., već optuženik zapravo prvostupansku presudu pobija zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. točke 1. ZKP/08., i to u pitanju jesu li kaznena djela za koje je proglašen krivim, kaznena djela počinjena u stjecaju, ili se radi o prividnom stjecaju, u kojem slučaju jedno od tih djela, i to ono koje sadrži samo pripremne radnje, ne bi samostalno egzistiralo, na koje pitanje će biti odgovoreno u nastavku.

24.6. Što se tiče žalbenih navoda optuženog D. S. koji, u odnosu na isti vid bitne povrede odredaba kaznenog postupka, ističe da je pobijana presuda odnosno njezina izreka nerazumljiva zbog toga što je prvostupanjski sud naveo da mu se za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci, a za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama u sastavu zločinačkog udruženja, na temelju članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11., se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 godina i 6 mjeseci, kod kojeg djela nije naznačeno da se radi o kaznenom djelu iz članka 190. stavka 2. KZ/11., s obzirom na to da je ovaj drugostupanjski sud, prihvaćanjem žalbe optuženika, izmijenio pravnu kvalifikaciju kaznenog djela pod točkom 4. i sukladno toj kvalifikaciji mu izrekao kaznu, kako je to navedeno u izreci pod točkom 3., istaknuti žalbeni navodi optuženika su postali bespredmetni.

24.7. Nadalje, u odnosu na žalbene navode optuženog D. S. da je prvostupanska presuda nerazumljiva jer mu je prvostupanjski sud jedinstvenu kaznu zatvora, osim na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., izrekao i na temelju člana 329. stavak 1. točka 4. KZ/11., s tim u vezi, a povodom identične žalbe optuženog L. B., ovaj drugostupanjski sud, pod točkom 23.10., je iznio razloge zbog kojih je tu žalbu odbio, na koje se upućuje i optuženi D. S..

24.8. Također, u okviru žalbene osnove iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., optuženi D. S., jednakom kao i optuženi D. M. te optuženi L. B., u žalbi ističe da pobijana presuda ne sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama, a prvenstveno vremenu počinjenja inkriminiranih kaznenih djela (od 1. srpnja 2019. do 21. svibnja), što je ovaj drugostupanjski sud obrazložio pod točkom 22.22. pa se, zbog nepotrebnog ponavljanja, žalitelj upućuje na navedeno obrazloženje.

24.9. Nije u pravu optuženi D. S. niti kad u žalbi ističe da prvostupanjski sud u razlozima pobijane presude nije naveo odlučne činjenice odnosno nije konkretnizirao koji je stan u B. unajmio, kojim avionom ili brodom je droga dopremljena i tko ju je kupio, je li koristio kriptirani mobitel, tko su osobe iz J. A. ili B. koje su sudjelovale u krijumčarenju droge, kao i tko je vlasnik novca pronađenog u sefu banke kojeg je koristio optuženi D. S., budući da radnje koje su optuženici poduzeli, kako je to i opisano u točci 4. u izreci prvostupanske presude, sadrže sve bitne elemente inkriminiranih kaznenih djela iz članka 328. stavak 2. KZ/11., a u odnosu na optuženog D. M. i kaznenog djela iz članka 190. stavak 2. KZ/11., a optuženog D. S. kaznenog djela iz članka 329. stavak 1. točka 4. u vezi članka 190. stavak 2. KZ/11., u odnosu na koja djela je prvostupanjski sud iznio dostačne i uvjerljive razloge.

24.10. Na koncu, odluka prvostupanjskog suda kojom je odbacio prijedlog optuženog D. S. za izuzeće predsjednika i članova sudskog vijeća, suprotno žalbenim navodima optuženika ne predstavlja tešku povredu prava na pravično suđenje iz članka 468. stavak 2. ZKP/08., jer isti u žalbi nije argumentirao razloge zbog kojih bi mu time bilo teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

25. Iako su optuženi J. M. i optuženi B. Š. uvodno istaknuli da se žale i zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., navedenu žalbenu osnovu nisu obrazložili niti u žalbama naveli u čemu se ta povreda sastoji.

26. Slijedom naprijed iznesenog, s obzirom na to da ovaj drugostupanjski sud povodom žalbi naprijed navedenih optuženika nije utvrdio postojanje neke od, u članku 476. stavku 1. točki 1. ZKP/08., taksativno propisane bitne povrede odredaba kaznenog postupka, na koje povrede pazi po službenoj dužnosti, žalbe optuženog D. M., optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M. i optuženog D. S. zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. i stavka 2. i 3. ZKP/08., nisu osnovane.

U odnosu na žalbe zbog povrede kaznenog zakona

27. Nisu u pravu optuženi D. M. i optuženi L. B. kad ističu da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon i to u pitanju jesu li djela za koja ih je proglašio krivim kaznena djela (članak 469. stavak 1. točka 1. ZKP/08.), odnosno je li glede kaznenog djela koje je predmet optužbe primijenjen zakon koji se ne može primijeniti (članak 469. stavak 1. točka 4. ZKP/08.)

28. Naprijed navedene povrede optuženi D. M. i optuženi L. B. vide u tome što činjenični opis djela pod točkama 2., 3. i 4. u izreci pobijane presude za koja su proglašeni krivim, ne sadrži bitno obilježje kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11., odnosno naznaku da su ta kaznena djela počinili kao pripadnici zločinačkog udruženju, već se u činjeničnim opisima navodi da su postupili „zajedno i po prethodnom dogovoru,“ pa smatraju da iz takvih činjeničnih opisa ne proizlazi da su počinili kaznena djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11.

28.1. U svezi naprijed iznesenih tvrdnji optuženika, ovaj drugostupanjski sud je pod točkom 23.9., u okviru žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka, na koju se u žalbi pozvao optuženi L. B., naveo razloge zbog kojih je činjenični opis kaznenih djela za koja se optuženici terete pod točkama 2., 3. i 4. u izreci pobijane presude treba sagledati u kontekstu činjeničnog opisa kaznenog djela pod točkom 1., u kojem opisu je sadržano da je optuženi D. M., kao organizator i vođa zločinačkog udruženja, u to udruženje, radi činjenja kaznenih djela odnosno radnji koje nisu kaznena djela, ali za koje su znali da doprinose ostvarenju cilja zločinačkog udruženja, povezao optužene B. Š., L. B., J. M. i D. S.. Prema tome, jasno je da su kaznena djela koja su sadržana pod točkama 2., 3. i 4., u kojim činjeničnim opisima djela se navodi da su ih optuženici poduzeli „zajedno i po prethodnom dogovoru,“ ta djela proizašla iz njihova plana postupanja i djelovanja u sastavu zločinačkog udruženja, kako je to i opisano u činjeničnom opisu djela pod točkom 1. Slijedom navedenog, ispravno je prvostupanjski sud kaznena djela za koje se optuženici terete pod točkama 2., 3. i 4., u izreci pobijane presude, podveo pod kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., osim u odnosu na optuženog D. S..

28.2. Naime, u pravu je optuženi D. S. kad u okviru povrede kaznenog zakona, ističe da u odnosu na dva kaznena djela za koja ga je prvostupanjski sud pod točkom 4. u izreci pobijane presude, proglašio krivim, ne postoji stjecaj kaznenog djela iz članka 328. stavak 2. KZ/11. i kaznenog djela iz članka 329. stavka 1. stavak 4. KZ/11. S tim u vezi treba navesti da je činjenični opis djela za koja se tereti optuženi D. S. koncipiran tako što se optuženiku stavlja na teret da je zajedno i po prethodnom dogovoru s ostalim optuženicima poduzeo radnje radi kontinuirane nabave i prodaje

droge kokain, heroin i marihuana iz J. A. i zemalja E. unije, a koje nisu kazneno djelo, ali za koje su znali da doprinose ostvarenju cilja zločinačkog udruženja (članak 328. stavak 2. KZ/11), dok mu se u dalnjem dijelu činjeničnog opisa stavlja na teret „...da je od droge koju su naručili i preuzeли, dio te droge namijenjene za daljnju prodaju prokrijumčario u Republiku Hrvatsku, od čega nije prodao 1,77 grama droge kokain, i 9,22 grama droge heroin koje je držao u svom stanu...“ Prema tome, kako je iz tog činjeničnog opisa razvidno da je optuženi D. S., u sastavu zločinačkog udruženja, realizirao dio plana vezan uz nabavu i prodaju droge (dovršeno kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točke 4. KZ/11.), onda pripremne radnje radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge odnosno kazneno djelo iz članka 328. stavka 2.KZ/11., gube svoju samostalnu egzistenciju. Stoga se u postupanju optuženog D. S. ne stječu bitna zakonska obilježja dva kaznena djela, već samo kaznenog djela počinjenog u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 329. stavka 1. točke 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11., pa je u tom dijelu, kako je to i navedeno pod točkom II u izreci, valjalo preinačiti prvostupanjsku presudu. S tim u vezi treba navesti da bi se ta pravna kvalifikacija, dosljednom primjenom zakona, trebala odnositi i na ostale optuženike, međutim, s obzirom na to da je za kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11., koje im se stavlja na teret, propisana kazna zatvora do tri godine, dok je za kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točka 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11., propisana teža kazna zatvora, u trajanju od tri do petnaest godina, u odnosu na ostale optuženike ovaj drugostupanjski sud nije mogao prekvalificirati inkriminirano kazneno djelo i teretiti ih za teže kazneno djelo jer nije sam ovlašten preinačiti prvostupanjsku presudu zbog povrede kaznenog zakona koja je počinjena u korist optuženika.

29. Osim naprijed navedene povrede kaznenog zakona, ovaj drugostupanjski sud nije utvrdio da je na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon, na koje povrede u smislu članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti.

U odnosu na žalbe zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja

30. Nisu u pravu optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M. i optuženi D. S., kad u odnosu na sva inkriminirana kaznena djela za koje ih je prvostupanjski sud proglašio krivima, ističu da je činjenično stanje ostalo pogrešno i nepotpuno utvrđeno.

31. Naprijed navedeni optuženici, osim optuženog B. Š. koji se očitovao da se djelomično smatra krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz članka 215. stavka 1. KZ/11., su porekli počinjenje inkriminiranih kaznenih djela, a u žalbama zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja su naveli da iz izvedenih dokaza ne proizlazi postojanje zločinačkog udruženja, niti da su u okviru tog udruženja počinili inkriminirana kaznena djela za koja su prvostupanjskom presudom proglašeni krivim.

32. Tako optuženi D. M. u žalbi ističe da iz obrana drugih optuženika, kao sadržaja preslušanih audio snimki razgovora, ne proizlazi da je bio organizator zločinačkog udruženja, a da su optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M. i optuženi D. S., kao pripadnici tog udruženja počinili inkriminirana kaznena djela sadržana u točkama 2., 3. i 4. u izreci pobijane presude za koja ih je prvostupanjski sud proglašio krivim. S tim u vezi ističe da nije dokazano da je bio u sukobu s T. M. zbog duga od

270.000,00 eura, što je isti, u svom svjedočkom iskazu, i potvrdio, pa nije imao motiv da ga usmrti, kako mu se to stavlja na teret pod točkom 2. u izreci pobijane presude, a svjedok Ž. M. za to djelo ga je lažno teretio. U odnosu na kazneno djelo pod točkom 3., u kojoj se tereti da je radi zastrašivanja osoba bliskih T. M. organizirao paljenje i uništenje poslovnih prostora D. P. i njegove obitelji, a radi se o ugostiteljskim objektima „S. v.“ i caffe baru „M.“, ističe da je optuženi B. Š. imao sukob s T. M. vezan uz neki dug glede njihova zajedničkog posla u Nj., a iz preslušanog razgovora između optuženog B. Š. i optuženog J. M. proizlazi da je optuženi Š. organizirao paljenje navedenih objekata, što također proizlazi i iz preslušane snimke njegova razgovora s ocem D. Š.. U odnosu na kaznena djela pod točkom 4., optuženik ističe da sud nije utvrdio da je stvarno ikad došlo do realizacije krijumčarenja velikih količina droge iz J. A. te je utvrđenje prvostupanjskog suda o navodnoj nabavi droge radi prodaje te podjeli zarade između optuženika, izvučena iz konteksta preslušanih audio snimki razgovora kao i razgovora optuženog J. M. i njegove djevojke (M. R. ranije D.). U odnosu na kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11. ističe da s N. P., kod kojega je predmetna droga pronađena te je isti za to pravomoćno osuđen, nikad nije ostvario kontakt, a u svom svjedočkom iskazu P. je naveo da ga ne poznaje i da od njega nitko nije naručio drogu.

33. Optuženi Bosiljko Šakić, u odnosu na kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. KZ/11. (djelo pod točkom 3. u izreci pobijane presude), u žalbi navodi da je to djelo počinio jer je povjerovao netočnoj informaciji da je T. M. organizirao paljenje automobila njegova oca u Nj., pa mu se želio osvetiti paljenjem ugostiteljskih objekata „S. v.“ i „M.“, ali tvrdi da ovo djelo nije počinjeno u okviru zločinačkog udruženja jer su mu ostali optuženici samo pomogli u tome budući da su bili uvjerenja da je to svojevrsna osveta za čin zapaljenja auta njegova oca. U odnosu na kazneno djelo pod točkom 2. u izreci pobijane presude, optuženi B. Š. u žalbi je naveo da je prvostupanjski sud iz preslušanih audio snimke razgovora optuženika izveo pogrešan zaključak vezan uz namjeru i motive planiranja ubojstva T. M., a to isto sud je učinio i u odnosu na kazneno djelo pod točkom 4. u izreci pobijane presude, u kojoj mu se stavlja na teret da je u sastavu zločinačkog udruženja sudjelovanje u radnjama radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, jer nije dokazano da je u tom cilju poduzeo i jednu radnju .

34. Optuženi L. B., jednako kao i naprijed navedeni optuženici, ističe da nije dokazano postojanje zločinačkog udruženja, niti je dokazano da je kao pripadnik tog zločinačkog udruženja sudjelovao u bilo kojem razgovoru vezanom uz nečiju likvidaciju. Što se tiče kaznenog djela pod točkom 3. u pobijanoj presudi (zapaljenje ugostiteljskih objekata „S. v.“ i „M.“), ističe da su ostali optuženici potvrdili da je odustao od tog kaznenog djela, a u odnosu na kazneno djelo sadržano pod točkom 4., navodi da ne postoji niti jedan dokaz da je na bilo koji način sudjelovao u međunarodnom krijumčarenju droge, jer iz preslušanih audio zapisa ne proizlazi da je bio prisutan kad se odvijao razgovor oko krijumčarenja droge, osim u jednom navratu kad mu optuženi M. govori da bi trebali ići u A., ali ne radi droge nego radi nekog duga, zbog kojega je pristao ići.

35. I optuženi J. M. ističe da nije postojala nikakva zločinačka organizacija odnosno udruženje, niti je on kao pripadnik tog udruženja sudjelovao u planiranju ubojstva T. M., a optuženi D. M. mu nije davao naređenja ili naputke da bi trebao pratiti M.. Nadalje, a vezano za krijumčarenje droge iz J. A. (kazneno djelo pod točkom 4. u

izreci presude), optuženik je naveo da je o tome djelu prvi put saznao nakon što je primio optužnicu, a što se tiče svjedočkog iskaza M. D., njegove tadašnje djevojke, navodi da ništa od toga nije bilo istina i da je ono što joj je tada pričao, govorio pod utjecajem droge.

36. Optuženi D. S. je u odnosu na kazneno djelo pod točkom 4. u izreci pobijane presude, porekao da bi kao pripadnik zločinačkog udruženja poduzeo radnje radi krijumčarenja droge iz J. A.. Iako priznaje da na to upućuje sadržaj preslušanih razgovora pod oznakom ... i ... koji su snimljeni u stanu optuženog J. M., navodi da je tom prilikom konzumirao drogu te se pod utjecajem droge samo hvalisao pred optuženicima. Osim toga, ističe da je droga koja je pronađena u njegovom stanu bila namijenjena za njegove osobne potrebe, a ne i za daljnju prodaju kako to prvostupanjski sud u pobijanoj presudi paušalno navodi.

Što se tiče 255.800,00 eura, koji novac je pronađen pretragom u njegovu sefu u banci, optuženik je istaknuo da nije bio vlasnik tog novca,niti je taj novac potjecao od neovlaštene prodaje droge, već je pripadao njegovom ocu S. S., s čim u vezi je priložio i materijalne dokaze koji potvrđuju da je to bila njegova ušteđevina.

37. Suprotno naprijed iznesenim žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski je sud na temelju sveobuhvatne i detaljne ocjene izvedenih personalnih i materijalnih dokaza potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne činjenice vezane uz postojanje inkriminiranih kaznenih djela i krivnje optuženika za kaznena djela za koja ih je proglašio krivim, te je njihove obrane ispravno ocijenio kao neuvjerljive i usmjerene na otklanjanje kaznene odgovornosti.

38. U odnosu na postojanje zločinačkog udruženja, na temelju rezultata posebnih dokaznih radnji nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora između optuženika i nadzora i tehničkog snimanja njihovih razgovora u stanu optuženog J. M., koje su određene na temelju članka 332. ZKP/08., kao i iskaza ispitanih svjedoka, prvostupanjski je sud, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, ispravno utvrdio da je optuženi D. M., u cilju činjenja više kaznenih djela, organizirao zločinačko udruženje u čije je djelovanje povezao optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M. i optuženog D. S., koji su se u to zločinačko udruženje udružili sa zajedničkim ciljem.

38.1. Naime, iz naprijed navedenih materijalnih dokaza nedvojbeno proizlazi da je optuženi D. M., kako je to prvostupanjski sud ispravno utvrdio, hijerarhijski imao dominantnu ulogu te bio organizator i vođa zločinačkog udruženja, u čije djelovanje je povezao optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M. i optuženog D. S. te im je davao upute, naređenja i planove te organizirao i usmjeravao njihova djelovanja u vezi radnji koje će pobliže biti opisane u nastavku, a koje su koje su poduzeli u cilju usmrćenja T. M. i kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11. (djelo pod točkom 2.), zatim, radnji koje su poduzeli u počinjenju kaznenog djela iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. KZ/11 (djelo pod točkom 3.), kao i radnji koje su poduzeli u cilju neovlaštene nabave i prodaje droga iz J. A. i počinjenja kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11., te radnji poduzetih radi počinjenja kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. KZ/11. (djela pod točkom 4.), pa se u njegovom postupanju ostvaruju bitna obilježja kaznenog djela iz članka 328. stavka 1. KZ/11. Riječ je, kako će to biti i u nastavku obrazloženo, o vrlo homogenoj skupini, ustrojenoj radi počinjenja različitih kaznenih djela.

38.2. U odnosu na kazneno djelo iz članka 328. stavka 2. KZ/11. (djelo pod točkom 2. u izreci), suprotno žalbenim navodima optuženog D. M. da nije bio u sukobu s T. M. i da nije imao motiva zbog kojega bi istog usmrtio, prvostupanjski je sud citirao i analizirao sadržaje snimljenih razgovora između optuženika, iz kojih dokaza nedvojbeno proizlazi da je postojao sukob između optuženog D. M., i osoba koje su povezane s njim, s T. M. i osobama koje su povezane s njim, koji sukob je proizašao iz novčanog dugovanja optuženog D. M. prema T. M.. Na to, prije svega, upućuje sadržaj snimljenog razgovora od 1. srpnja 2019. između optuženika i S. M.. Naime, u tom razgovoru M. pita optuženog M. „kada se planira maknuti iz S.“, na što ga optuženi M. pita „zašto bi otišao“, a M. mu na to odgovara „netko je ovome potvrdio da si uzeo pare“, pa, nakon što M. optuženiku ponavlja da je „on uzeo taj novac,“ optuženik mu na to odgovara „ove 270.000,00 pare jedine koje je uzeo, uzeo je T., svi znaju, brate očito krive informacije imaš, a šta bi sad ja triba, dobro da si mi reka, naoružat će se, što će.“

38.3. O naprijed navedenom razgovoru, kako to proizlazi iz snimljenog razgovora od 4. srpnja 2019., optuženi D. M. je obavijestio optuženog B. Š., a iz razgovora od 6. listopada 2019., koji je snimljen u stanu optuženog J. M., proizlazi da je optuženi L. B. taj sukob komentirao, govoreći „to nema veze s nama, s našom stranom.“

38.4. U kojoj mjeri su odnosi između optuženog D. M. i T. M., zbog novčanog dugovanja, bili teško poremećeni te su isti to bili spremni riješiti na vrlo radikalni način, najbolje ilustrira snimljeni razgovori od 20. i 21. prosinca 2019., u kojem optuženi J. M. govori „da je taj T. prijetio optuženiku M. da će mu ubiti V. (kćer optuženika), da mu je Đ. (optuženi M.) rekao da su sad njih obojica u opasnosti, da hoće ubiti njega i S. (optuženi B.), a da ga je Đ. zajebao za velike pare.“

38.5. Daljnji preslušani razgovori, kako je to ispravno utvrđio prvostupanjski sud, upućuju na to da optuženi D. M., u cilju plana da se usmrti T. M., poduzeo konkretnе mјere i radnje, jer iz preslušanih snimljenih razgovora od 4. rujna 2019., 5. rujna 2019., 8. rujna 2019. te 18. rujna 2019. proizlazi da je s tim u vezi optuženom B. Š., optuženom L. B. i optuženom J. M. naložio da opserviraju mjesto gdje T. M. parkira automobil „L.“, da prate njegovo kretanje i mјesta gdje izlazi, da im govori o nabavi motocikla i opreme koju će za to koristiti, iznajmljivanju apartmana. Također, iz izvedenih dokaza je utvrđeno da je optuženi D. M. za iznos od 50.000,00 eura angažirao i osobu nadimkom „K.“ koja je trebala izvršiti likvidaciju T. M., s tim da je optuženog B. Š. zadužio da tu osobu, nakon što T. M. bude likvidiran, preveze u B. i H., što proizlazi iz snimljenog razgovora od 5. rujna 2019. u kojem optuženi B. Š. govori optuženom J. M. da je plan da dođe „K.“ i da on buši.

38.6. Naprijed navedeno utvrđenje proizlazi i iz svjedočkog iskaza Ž. M., koji je, iskazujući o svom odnosu s optuženim D. M. s kojim ga veže dugogodišnje poznanstvo, naveo da se s istim sastao u Nj., u koje se vrijeme nalazio u bijegu pred pravosudnim tijelima Republike Hrvatske. Optuženik mu je tom prilikom ponudio nagradu za tri ubojstva, i to 50.000,00 eura, za koji je iznos trebao „odraditi“ T. M., te još 70.000,00 eura za još dvije osobe (koje su nazivane Č. i B. te mu je za to nabavio i lažne dokumente (putovnicu i vozačku dozvolu), međutim, iz tog posla je „ispao“ jer se potukao, a nakon što je intervenirala njemačka policija, oduzeti su mu lažni

dokumenti, zbog čega više nije mogao biti „K.“ te prihvati ponudu optuženika, jer je utvrđen njegov pravi identitet.

38.7. Naprijed navedeni svjedočki iskaz Ž. M. prvostupanjski sud je ispravno cijenio kao vjerodostojan, jer je u pogledu odlučnih činjenici suglasan s naprijed iznesenim dokazima, a nije utvrđeno da bi u odnosu na optuženog D. M. svjedok imao nekog određenog osobnog razloga zbog kojega bi ga neosnovano teretio. Okolnost da je svjedok ovisnik o drogama, na koju upire optuženi D. M., sama po sebi nije relevantna jer to ne znači da nije bio sposoban iskazivati o onome što je čuo, video ili doživio. Slijedom navedenog, iako je prvostupanjski sud odbio prijedlog obrane da se provede psihijatrijsko vještačenje svjedoka s pogrešnim obrazloženjem da se nad svjedokom ne može provesti psihijatrijsko vještačenje, s obzirom na to da je iskaz svjedoka u svim njegovim bitnim dijelovima glede njegova odnosa s optuženim D. M., kao i njihove pogodbe vezane uz usmrćenje T. M., jasan, određen i konzistentan, takvo vještačenje se ukazuje kao nevažno, a prvostupanjski sud nije imao razloga dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka.

38.8. Imajući u vidu sve naprijed navedene personalne i materijalne dokaze vezane uz ulogu i radnje koje je optuženi D. M. poduzeo u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11., prvostupanjski sud je ispravno, kao nevažan, odbio dokazni prijedlog obrane da se na okolnosti razgovora od 1. srpnja 2019. kao svjedok ispita S. M..

38.9 Također, iz naprijed navedenih preslušanih snimki razgovora i telefonskih komunikacija između optuženika, nedvojbeno proizlazi da su optuženi B. Š., optuženi L. B. i optuženi J. M., po uputama optuženog D. M., u okviru zajedničkog plana usmrćenja T. M., u tome aktivno sudjelovali te poduzimali naprijed navedene radnje radi počinjenja kaznenog djela ubojstva, a koje nije kazneno djelo, ali za koje su znali da doprinosi cilju zločinačkog udruženja, što je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi na stranicama 55. do 64., nakon temeljite analize sadržaja snimljenih razgovora, dostačno i argumentirano obrazložio. Za ovaj drugostupanjski sud nije prihvatljiva tvrdnja optuženog L. B. da nije sudjelovao u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela s obzirom na sadržaj naprijed navedenih dokaza, a osim toga, iz onog što je u snimljenom razgovoru govorio optuženi J. M. (točka 38.4.), proizlazi da je upravo njemu i optuženom M. prijetila opasnost da će ih T. M. ubiti, zbog čega je i optuženika B. imao motiv da počini inkriminirano kazneno djelo.

38.10. Što se tiče svjedočkog iskaza T. M., koji je naveo da s optuženim D. M. nije ni u kakvom poslovnom odnosu i da između njih nije postojao sukobu nastao zbog novčanog dugovanja optuženika od 270,000,00 eura, na koji iskaz u žalbi upire optuženi D. M., s tim u vezi prvostupanjski sud ispravno rezonira kad navodi da je takvo svjedočenje bilo „logično i očekivano“ jer bi, eventualnim terećenjem optuženika svjedok i sam sebe izložio kaznenom progonu, pa slijedom toga sud opravdano nije poklonio vjeru svjedočkom iskazu T. M..

39. I u odnosu na kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. u svezi članka 329. stavka 1. KZ/11. (djelo pod točkom 3. u izreci), na temelju rezultata posebnih dokaznih radnji odnosno preslušanih razgovora optuženika u stanu optuženog J. M. i sadržaja njihovih snimljenih telefonskih razgovora, kao i iskaza svjedoka, prvostupanjski je sud pravilno utvrdio da su optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M.,

optuženi I. Š. i optuženi H. M., u sastavu zločinačkog udruženja, s nakanom zastrašivanja osoba bliskih T. M., zapalili poslovne prostore D. P. – palačinkarnicu „S. v.“ u S., ulica ... (vlasništvo I. P.) i caffe bar „M.“ u S., Ž. (vlasništvo M. P.).

39.1. S tim u vezi bitno je navesti da je optuženi D. M., na raspravi od 7. travnja 2021., priznao počinjenje inkriminiranog kaznenog djela, a u svojoj obrani koju je iznio na raspravi od 16. travnja 2021., isti je naveo da ga je nazvao optuženi D. Š. i rekao mu da je im je netko ispred kuće zapalio automobil, a nakon toga su se sastali u stanu optuženog J. M. i razgovarali na tu temu te su, kako bi se osvetili, odlučili zapaliti objekte od D. P., međutim, nakon otprilike mjesec dana su shvatili da D. P. i njegov rođak nisu povezani s naprijed navedenim događajem paljenja automobila. U ponovljenom postupku, na raspravi od 15. studenog 2022., optuženi D. M. je porekao počinjenje inkriminiranog kaznenog djela.

39.2. Također, bitno je navesti da se u svezi inkriminiranog kaznenog djela i optuženi B. Š., na raspravi od 15. studenog 2022., očitovao djelomično krivim. U svojoj obrani je iskazao da je noć prije nego su zapaljeni naprijed navedeni ugostiteljski lokali, njegovom ocu netko zapalio automobil, a kako je on dobio krivu informaciju da je to učinio netko sa strane T. M., želio mu je to vratiti istom mjerom te je pokušao zapaliti navedene lokale, za što je upotrijebio nekih 5 - 6 boca napunjenih benzinom, a optuženi H. M. je trebao s tim bocama ići prema caffe baru „M.,“ s tim da mu je poznato da se sve boce nisu zapalile.

39.3. Iako su tijekom postupka neki optuženici (M., Š. i Š.) mijenjali svoje obrane u pogledu njihovih uloge, kao i uloga ostalih optuženika u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela, pokušavajući minimizirati ili otkloniti kaznenu odgovornost za to djelo, a optuženi L. B. i optuženi H. M. su iskazali da su odustali od počinjenja djela, s tim da optuženi J. M. u odnosu na to djelo nije iznio obranu, prvostupanjski je sud ispravno utvrdio da su svi navedeni optuženici u sastavu zločinačkog udruženja, na način kako im je to i stavljen na teret u činjeničnom opisu pod točkom 3. pobijane presude, sudjelovali u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela, kojom prilikom, stjecajem okolnosti, nije došlo do štete od bačenih zapaljenja boca napunjenih benzinom („molotovljev koktel“) u caffe baru „M.,“ dok je šteta na zapaljenom inventaru u ugostiteljskom objektu palačinkarnice S. v. " iznosila 8.000,00 kuna.

39.4. Iako optuženi D. M. u svojoj žalbi ističe da iz provedenih dokaza proizlazi da je optuženi B. Š. osoba koja je organizirala i provela akciju podmetanja požara u naprijed navedenim ugostiteljskim objektima, što u svojoj obrani navodi i optuženi B. Š., prvostupanjski sud je na temelju sadržaja snimljenih razgovora koje su, vezano uz počinjenje inkriminiranog kaznenog djela, optuženici vodili dan ranije u stanu optuženog J. M., pravilno utvrdio da je optuženi D. M., kao vođa zločinačkog udruženja, u tome imao ključnu ulogu, jer je evidentno osmislio plan izvršenja djela, sredstva kojim će biti uporabljena za počinjenje djela, podijelio timove koji će djelo izvršiti na terenu ubacivanjem molotovljevih koktela u predmetne ugostiteljske objekte, te sinkronizirao njihovo djelovanje davanjem uputa kako i kad se to treba napraviti.

39.5. Optuženi J. M., u odnosu na inkriminirano kazneno djelo nije problematizirao činjenično stanje niti je s tim u vezi bilo što naveo, dok je optuženi L. B., jednako kao i u svojoj obrani, priznao da je u stanu J. M. sudjelovao u dogоворима vezano uz

počinjenje djela i u punjenju boca benzinom, ali tvrdi da je neposredno prije počinjenja odustao od izvršenja djela.

39.6. Međutim, izložene navode optuženog L. B. prvostupanjski sud s pravom nije ocijenio kao uvjerljive, jer iz snimljenog razgovora u stanu optuženog J. M. od 7. listopada 2019. u 00:03:35 sati, koji se vodio neposredno prije operativnog provođenja akcije podmetanja požara u dva ugostiteljska objekta na različitim lokacijama i formiranja dva tima koja će to izvršiti, proizlazi da optuženi M. govori da se pričeka „S.“ (S. je nadimak optuženog L. B.), te dalje s tim u vezi navodi „S. ima svoj tim, znaš? On ima drugu lokaciju. Mi smo poslani u žihu brajo.“ Dakle, optuženi M. kao vođu drugog tima eksplicitno ističe optuženog L. B., koji je, kako to proizlazi iz izvedenih dokaza, za izvršenje tog djela angažirao pok. N. O. s kojim je prethodno kontaktirao, a tijekom očevida, na licu mjesta pored palačinkarnice „S. v.“ je pronađena zapaljena majica, koji predmet je vještačen u Centru za forenzička ispitivanja „I. V.“ te je utvrđeno da se DNA profil izuzet s ovratnika majice podudara s DNA profilom N. O..

39.7. Osim toga, na počinjenje inkriminiranog kaznenog djela od strane naprijed navedenih optuženika upućuje i svjedočki iskaz D. P. od 2. srpnja 2020. Naime, svjedok P. je s tim u vezi iskazao da su nakon zapaljenja u njegov kafić upali optuženi D. M., optuženi L. B., optuženi J. M. i još nekoliko osoba te mu je optuženi M., koji je tom prilikom prijeteći krenuo prema njemu i rekao mu da je njegov mali od sestre pucao na njega, na što mu se on (svjedok P.), zakleo da to nije istina, a optuženi M. mu se zakleo da nije zapalio njegov kafić, u istinitost kojih izjava svjedok nije bio siguran. Također, svjedok P. je iskazao da je nekoliko puta kontaktirao sa S. (optuženi L. B.), koji je uglavnom njega zvao te mu je svaki put govorio „da oni to nisu napravili,“ a on se nije htio s njima svađati jer ih se bojao. Sagledavajući kroz navedene dokaze ulogu koju je u počinjenju djela optuženi D. M. dao optuženom L. B., prvostupanjski sud je ispravno zaključio da je optuženi L. B. bio M. „desna ruka“ odnosno osoba od njegova najvećeg povjerenja, koja je i sama upravljala određenim kriminalnim procesom u zločinačkom udruženju te je po važnosti i utjecaju bio odmah iza optuženog D. M..

39.8. Iako je svjedok D. P. na raspravi od 23. siječnja 2023., iskazao da sve ono što je za optuženike ranije naveo nije bila istina, u odnosu na koju izmjenu iskaza nije naveo logične ni uvjerljive razloge, prvostupanjski je sud ispravno, kao vjerodostojan, cijenio njegov raniji naprijed navedeni iskaz.

39.9. Slijedom svega naprijed iznesenog, žalbe optuženika u odnosu na postojanje kaznenog djela iz članka 215. stavka 1. u vezi članka 329. stavka 1. KZ/11. kao i njihovu krivnju za to djelo, nisu osnovane.

40. Za ovaj drugostupanjski sud nisu prihvatljive ni žalbe optuženog D. M., optuženog B. Š., optuženog L. B., optuženog J. M. i optuženog D. S. koji u odnosu na kazneno djelo pod točkom 4. u izreci pobijjane presude, u kojem se terete da su poduzeli radnje radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, a koje nisu kazneno djelo, ali za koje su znali da doprinose ostvarenju cilja zločinačkog udruženja iz članka 328. stavka 2. KZ/11., dok se optuženom D. M. i optuženom D. S. još stavlja na teret i kaznena djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge iz članka 190. stavka 2. KZ/11., poriču da su ta djela počinili.

40.1. Naime, suprotno žalbenim navodima optuženika koji, svatko iz svog kuta gledanja, tumače i preocjenjuju sadržaje snimljenih razgovora koje su vodili u stanu optuženog J. M. i snimljenih telefonskih razgovora vezanih za radnje poduzete radi nabave i prodaje droge, a koje dokaze selektivno vade iz konteksta te im, u nastojanju da od sebe otklene kaznenu odgovornost, daju vlastito tumačenje, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ispravno je prvostupanjski sud, na temelju vrlo detaljne analize tih dokaza, utvrdio postojanje kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11.

40.2. S tim u vezi, na stranicama 65. do 71. u razlozima pobijane presude, sud je iznio sadržaje više snimljenih razgovora između naprijed navedenih optuženika u stanu optuženog J. M. iz kojih jasno proizlazi da isti razgovaraju o nabavi droge, o njezinoj kvaliteti, količini, vaganju i prodaji. Tako iz snimke razgovora pod oznakom 934 proizlazi da optuženi M. upozorava optuženog M. da „...ako je ono izvagao da odnese vagu kući ako mu ne treba, a optuženi B. govori optuženom Š. kako se treba dočepati neke robe i da čeka 2,5 grama da mu doneše i kako mu ove godine nije bio u stanju donijeti gram bijelog da on proda ovamo, na što mu optuženi Š. odgovara da ni on nije imao, a na pitanje optuženog B. od čega živi, isti odgovara „od speeda.“ U dalnjem tijeku istog razgovora optuženi Š. pita optuženog B. „kako to da nema te govori u Đ. (optuženi M.) ima,“ na što mu isti odgovara „nema jer ga Đ. odmah razbacala.“

40.3. Osim toga, iz konteksta snimljenog razgovora od 18. listopada 2019., između optuženog J. M. i M. R. (ranije D.), njegove tadašnje djevojke, u kojem optuženik govori o količini od 100 grama koje je L. (optuženi B.) trebao uzeti, jasno proizlazi da se radilo o drogi, s tim da optuženik u dalnjem tijeku razgovora spominje i „3 kile koke.“ To je u svom svjedočkom iskazu potvrdila i M. R., navodeći da joj je optuženi M. rekao da se bavi preprodajom marihuane, a s tim u vezi je spominjao i optuženog D. S..

40.4. Također, i iz snimke razgovora između optuženog D. S. i optuženog D. M. od 19. listopada 2019. u kojem isti, u šiframa spominju dogovor te navode pojedine iznose oko (800, 700, 750 itd.), pa u tom kontekstu optuženi S. pita „koliko sam ja uzeo od tog miksa,“ jasno upućuje da je riječ o drogi, dok u dalnjem dijelu razgovora, kojemu je prisutan i optuženi L. B., optuženi S. spominje „M.“ koji mu je rekao da će im dati 3,7 na što je on pristao, a isti je donio i izvagao 5,5.

40.5. Nadalje, iz snimljenih razgovora nedvojbeno proizlazi da optuženici rade plan i dogovaraju međunarodno krijevozno prevoz droge i način na koji to treba učiniti, jer optuženi D. S. govori da droga iz S. P. stiže avionom u A., a optuženi M., na upit optuženog B., kada je planirao da krenu, iznosi svoj plan te mu govori da idu najprije u S., zatim u H., te u A., pri čemu im optuženi S., vezano uz način dopreme droge, navodi brodske linije S. P.-R. i A. kao i tvrtke iz država J. A. koje bi bile paravan za kontejnerski prijevoz droge. S tim u vezi, na stranici 70. i 71. pobijane presude, prvostupanjski sud je citirao i sve daljnje razgovore optuženika u kojima, u okviru plana koji je zacrtao optuženi D. M., optuženi S. iznosi način na koji će se vršiti nabava droge, mesta gdje će to biti, kao i ono što će s tim u vezi poduzeti, pa na upit optuženog Š. ovome govori „...ti stojiš u stanu sa robom, bit će za pokazivanje, jedan stan samo za pokazivanje, i vi da čujete kad triba donit robu...“

40.6. Radi krijumčarenja droge optuženici su poduzeli i konkretne radnje, jer iz obrane optuženog B. Š. proizlazi da se isti zajedno s optuženim L. B. nalazio u A., gdje su prespavali u bungalovima koje je unajmio optuženi D. S., a drugi put je bio u A. s optuženim D. M. i optuženim D. S., kojom prilikom su otputovali i u A..

40.7. Slijedom svega naprijed iznesenog, suprotno žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski sud je na temelju rezultata posebnih dokaznih radnji ispravno utvrdio da su optuženi D. M., optuženi B. Š., optuženi L. B. i optuženi J. M. poduzeli radnje radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droge, a koje nisu kazneno djelo, ali za koje su znali da doprinose ostvarenju cilja zločinačkog udruženja, pa se u njihovom ponašanju ostvaruju sva bitna zakonska obilježja kaznenog djela iz članka 328. stavka 2. KZ/11.

40.8. Također, a vezano uz naprijed navedeno utvrđenje, prvostupanjski sud je ispravno zaključio da je droga koja je pronađena pretragom stana optuženog D. S., a radi se o 1,77 grama droge kokain te 9,22 grama droge heroin, preostala od droge koju su optuženici prokrijumčarili sukladno naprijed poduzetim kriminalnim aktivnostima u okviru zločinačkog udruženja, te je, osim za osobne ovisničke potrebe optuženika, nedvojbeno bila namijenjena daljnjoj prodaji, na što upućuje i činjenica da je u stanu optuženika pronađeno i 18 boca od po 10 mg heptanona koji sadrži djelatni tvar metadon koji se, jednako kao i kokain i heroin, nalazi na Popisu droga.

40.9. Naprijed navedeno utvrđenje proizlazi iz sadržaja bilježnica koje su oduzete od optuženog D. S., i zabilješki koje je, između ostalog, isti vodio vezano uz evidenciju prodaje droge, u kojima je optuženik uz imena osoba zapisivao i određene iznose novca, a ti predmeti su pronađeni pretragom sefa kojeg je isti imao u P. banci Z., u kojem su se nalazila još i dva mobitela, kao i 255.800,00 eura, za koje predmete je prvostupanjski sud ispravno utvrdio da su također povezani s nabavom i prodajom droge.

40.10. U odnosu na naprijed navedeni iznos novca prvostupanjski sud, i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, ispravno nije poklonio vjeru optuženom D. S., te svjedocima S. S., njegovu ocu, i B. P. L., njegovoj majci, iz čijih iskaza proizlazi da je taj novac pripadao S. S. i da se radi o novcu ušteđenom od plaće koju je isti primao radeći kao pomorac.

40.11. Naime, radi utvrđenja stvarnog stanja prvostupanjski sud je uzeo u obzir sve potvrde o novčanim iznosima na bankovnim računima S. S. u razdoblju od 1990. do 2020., kao i ukupne rashode i troškove koje je u tom razdoblju isti imao, te je matematičkom operacijom, zbrajajući i oduzimajući utvrđene svote, ispravno zaključio da predmetni novac nije pripadao S. S., bez obzira što je pri tome pogrešno naveo da je S. S. kupio stan u vrijednosti od 74.137,00 eura, (jer je za taj iznos prodao stan), međutim, u konačnici taj iznos nije relevantan s obzirom na ono što je, vezano uz materijalni položaj S. S., sud utvrdio iz snimljenog razgovora svjedokinje B. P. L., njegove bivše supruge. Naime, u razgovoru kojeg je B. P. L. 18. lipnja 2020. vodila s nepoznatom ženskom osobom, ista je tom prilikom rekla da je "sa S. neki dan računala i da 450.000,00 kuna su u 8 godina platili J. za C., ej, čovik tuče more 40 godina za žene svojih sinova, a onda hoda u iskidane hlače." Iz sadržaja navedenog razgovora očito proizlazi da S. S., nakon 40 godina rada, od ušteđevine nije

preostalo gotovo ništa. S tim u vezi prvostupanjski sud nije imao razloga posumnjati u istinitost iznesene tvrdnje B. P. L., s obzirom da ista nije znala da se njezin razgovor snima, što upućuje da se tom prilikom iskreno požalila u pogledu lošeg materijalnog položaja u kojem se nalazio S. S., što svakako ne bi imala potrebu reći da je isti raspolagao s iznosom od 255.800,00 eura. Stoga s pravom prvostupanjski sud obranu optuženog D. S. i iskaz svjedoka S. S. nije cijenio kao vjerodostojne, te je utemeljeno utvrdio da je predmetni novac pripadao optuženom D. S..

40.12. Takav zaključak je logičan, ne samo zbog toga jer je optuženi D. S. predmetni novac, a u cilju da se ne bi otkrili eventualni dokazi i tragovi vezani uz počinjenje djela, sakrio u bankovni sef zajedno s drugim stvarima uporabljenim za počinjenje djela, već i zbog toga jer niti sa životnog stajališta nije uvjerljivo i logično da bi S. S. teško stečenu cijeloživotnu ušteđevinu povjerio optuženom D. S. za kojeg je znao da je ovisnik o drogama i kao takav nepredvidiv i nepouzdan u raspolaganju novcem. Naime, iz nalaza i mišljenja vještakinje za psihijatriju prof. dr. sc. D. B. od 13. kolovoza 2020., proizlazi da se optuženikov stil življenja veže za ovisnost o opijatima, a rezultati psihologičkih testova osobnosti ukazuju na ozbiljnu psihopatologiju, te je vještakinja zaključila da se može postaviti dijagnoza poremećaja ličnosti s elementima nestabilnog i antisocijalno poremećaja, a ličnost optuženika pokazuje da nije samokritičan i da ne može prihvati odgovornost.

40.13. U kontekstu svega naprijed iznesenog, prvostupanjski sud je ispravno kao nevažan odbio dokazni prijedlog optuženog D. S. da se provede financijsko vještačenje o stanju računa S. S. te je, isto tako ispravno, odbio kao dokaz u spis prihvatiti nalaz i mišljenje financijskog vještaka R. P., koji je ovaj napravio na zahtjev obrane.

40.14. Slijedom naprijed navedenog, u postupanju optuženog D. S. se stječu sva bitna zakonska obilježja kaznenog djela iz članka 329. stavka 1. točke 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11.

40.15. Budući da je iznos od 255.800,00 eura nedvojbeno nerazmijeran zakonskim prihodima optuženog D. S., ispravno je prvostupanjski sud, na temelju članka 560. stavka 1. i 2. ZKP/08. u vezi članka 78. stavak 1. i 2. KZ/11., utvrdio da ta imovina predstavlja imovinsku korist koju je optuženik stekao od kaznenog djela, jer isti nije učinio vjerojatnim zakonsko podrijetlo tog novca, pa je odluka o oduzimanju imovinske koristi od optuženika pravilna i zakonita.

41. Što se tiče kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. KZ/11., za koje se, pod točkom 4. u izreci pobijane presude, tereti optuženi D. M., suprotno žalbenim navodima optuženika kako nije dokazano da bi počinio inkriminirano kazneno djelo, prvostupanjski je sud ispravno utvrdio da je isti, u razdoblju od 15. do 17. listopada 2019., a sukladno narudžbi G. D., dogovorio s N. P. iz N. M. u S. da u R. H., u J., doneće uzorak droge heroin i preda je G. D., do koje predaje nije došlo jer je 17. listopada 2019. policija u J. uhitila G. D. i kod njega pronašla dva paketića od kojih se jednom nalazilo 4,85 grama droge heroin, a u drugom 30,13 grama punila radi miješanja s heroinom.

41.1. Naprijed navedeno utvrđenje nedvojbeno proizlazi iz sadržaja snimljenih telefonskih razgovora koji su se u inkriminiranom razdoblju vodili između optuženog

D. M. i G. D., kao i iskaza svjedoka M. K.. Naime, iz sadržaja snimljenih razgovora između optuženog D. M. i G. D. od 16. i 17. listopada 2019. proizlazi da optuženi M. D., koji se nalazi u Z., daje precizne upute gdje i kada treba doći (preko puta „L.“ u dvanaest ili u jedan), a 17. listopada 2020. u 11:24:31 sati D. mu govori da kreće prema tamo, na što mu optužnik u 15:21:55 sati govori da će „ovaj“ doći za petnaestak minuta, da bi mu u 15:24:31 sati rekao: „...on ti je C klasa crna, N. M. tablice,“ međutim, D. u 16:12:11 sati javlja optuženiku kako ih je policija uhvatila i pregledavala i da su kod njegovog prijatelja nešto našli i odveli ga, te su priveli i čovjeka koji je imao slovenske tablice N. M..

41.2. Nije sporno da je 17. listopada 2020. u J., na parkiralištu trgovine „L.“ u osobnom vozilu marke „M.“ slovenskih oznaka NM uhičen N. P., kod kojega je pronađena naprijed navedena količina droge. S tim u vezi svjedok M. K., prijatelj pokojnog G. D., je iskazao da je tog dana kad je uhičen na parkiralištu TC „L.“ u J. s G. D. trebao otpustovati u S., međutim, D. mu je putem rekao da trebaju svratiti u J.. Kako je za vrijeme puta u jednom momentu D. iz džepa ispala vrećica u kojoj se nalazio heroin, on je tu vrećicu uzeo i stavio je u čarapu, a za to vrijeme D. je nekog zvao i ponavljao da dolazi i da se nalazi kod J.. Po dolasku na parkiralište TC „L.“ u J., neko su vrijeme čekali, s tim da je D. izašao iz vozila, da bi u jednom trenutku njemu i nepoznatoj muškoj osobi koja se nalazila u crnom vozilu marke M. C Klase, slovenskih oznaka, pristupili policijski koji su mu uzeli drogu koja se kod njega nalazila. Također, svjedok je iskazao da je dobro poznavao G. D. te je znao da isti nešto „mulja“ i da je u svakakvima kombinacijama.

41.3. Dovodeći u logičnu vezu naprijed izneseni sadržaj snimljenog razgovora optuženog D. M. i G. D., kao i iskaz svjedoka M. K., u koji prvostupanjski sud nije imao razloga posumnjati, nedvojbeno proizlazi da je G. D., po naputku optuženog M., od N. P. trebao preuzeti drogu koju je prilikom uhičenja na parkiralištu TC „L.“ isti imao kod sebe, a do koje predaje nije došlo zbog ranije intervencije policijskih službenika. Iako je u svom svjedočkom iskazu N. P. naveo da ne poznaje optuženog D. M., a ni G. D., taj iskaz prvostupanjski sud opravdano nije cijenio istinitim, s obzirom na sve ono što je utvrđeno oko utanačenja sastanka N. P. i G. D. od strane optuženog D. M..

41.4. U konkretnom slučaju nije sporno da je N. P. u svezi droge koja je pronađena kod njega prilikom uhičenja na parkiralištu TC „L.“ u J. pravomoćnom presudom Općinskog suda u Novom Zagrebu od 5. listopada 2022., broj K-439/2022., osuđen zbog kaznenog djela iz članka 190. stavka 2. KZ/11. na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, uvjetno na 5 godina.

41.5. Prema tome, iz naprijed navedenih dokaza nedvojbeno proizlazi da je optuženi D. M., na način kako je to naprijed opisano, posredovao u prodaji tvari koje su propisom proglašene drogom, pa se u njegovom ponašanju stječu sva bitna zakonska obilježja kaznenog djela iz člana 190. stavka 2. KZ/11., za koje ga je prvostupanjski sud, pod točkom 4., proglašio krivim.

42. Slijedom svega naprijed iznesenog, suprotno žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski je sud ocjenom svakog pojedinog dokaza, kao i u njihovoj međusobnoj vezi, potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje te je ispravno zaključio da se u njihovom ponašanju ostvaruju bitna zakonska obilježja kaznenih djela za koja

ih je sud proglašio krivim, a koja su navedena pod točkom 1. u obrazloženju, osim u odnosu na optuženog D. S. za koga je utvrđeno da je počinio kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točke 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11.

43. U smislu članka 478. ZKP/08., ispitana je i pobijana presuda u odnosu na sigurnosnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti koju je prvostupanjski sud izrekao optuženom D. S., te je utvrđeno da je prvostupanjski sud, u skladu s odredbom članka 69. KZ/11., tu mjeru opravdano izrekao. Naime, vještakinja za psihijatriju dr. D. B. utvrdila je da je optuženik ovisan o opijatima te je sigurnosna mjera izrečena radi otklanjanja okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela. Isto tako, prvostupanjski sud je pravilno i zakonito, na temelju članka kogentnih odredbi članka 79. i 190. KZ/11., od optuženog D. S. oduzeo predmete, koji su pobliže navedeni u izreci pobijane presude.

U odnosu na žalbe zbog odluke o kazni, odluke o imovinskopravnom zahtjevu i troškovima kaznenog postupka

44. U žalbi zbog odluke o kazni državni odvjetnik ističe da je prvostupanjski sud optuženicima precijenio utvrđene olakotne okolnosti, a podcijenio one otegotne, te im kao otegotno nije dovoljno uzeo u obzir „rasprostranjenost kaznenih djela zlouporabe opojnih droga na području Županijskog suda u Splitu, kao i kaznenih djela ubojstva i dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom“ te veliku upornost koju su iskazali u ostvarenju kaznenih djela za koje se terete. Stoga je, radi ostvarenje svrhe kažnjavanja, predložio da se pobijana presuda u odluci o kazni preinači na način da se optuženim D. M., B. Š., L. B. i J. M. pojedinačne kazne zatvora utvrde u duljem trajanju, a potom i da se osude na jedinstvene kazne zatvora u duljem trajanju, kao i da se u pobijana presuda u odnosu na optuženog I. Š. i optuženog H. M. preinači u odluci o kazni, na način da im se za inkriminirana kaznena djela izreknu kazne zatvora u duljem trajanju.

45. Nasuprot naprijed iznesenom stavu državnog odvjetnika, u žalbama zbog odluke o kazni optuženici su istakli da im je prvostupanjski sud precijenio utvrđene otegotne, a podcijenio one olakotne okolnosti, te im je za inkriminirana kaznena djela izrekao prestroge, i pojedinačno utvrđene i jedinstvene kazne zatvora. Slijedom toga predlažu da se pobijana presuda u odluci o kazni preinači na način da im se izreknu blaže kazne zatvora.

45.1. Tako optuženi D. M. ističe da mu je prvostupanjski sud za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., u kojem se tereti da je posredovao u kupnji male količine od 4,85 grama droge heroin, utvrdio drakonsku kaznu zatvora u trajanju od 6 godina, a isto tako mu je utvrdio i prestrogu kaznu za kazneno djelo iz članka 215. stavka 1. KZ/11. u trajanju od 5 godina, s obzirom da je tim djelom na jednom ugostiteljskom objektu nastupila šteta u iznosu od svega 8.000,00 kuna.

45.2. Optuženi B. Š., u žalbi ističe da mu je prvostupanjski sud, s obzirom na njegove osobne i obiteljske prilike kao i iskazan kritičan odnos prema počinjenom djelu, za inkriminirana kaznena djela izrekao prestrogo utvrđene pojedinačne i jedinstvenu kaznu zatvora.

45.3. Optuženi L. B., ističe da mu je prvostupanjski sud kao otegotno pogrešno cijenio da je ranije bio osuđen zbog kaznenog djela povezanog s drogom, što prema izvatu iz kaznene evidencije nije točno, te smatra da mu je sud za inkriminirana kaznena djela izrekao prestroge pojedinačne i jedinstvenu kaznu zatvora, s paušalnim obrazloženjem vezanom uz navodnu veliku rasprostranjenost kaznenih djela zlouporabe droga na području Županijskog suda u Splitu.

45.4. Iako je optuženi J. M. u uvodu žalbe naveo da se žali zbog odluke o kazni, ovu žalbenu osnovu nije obrazložio niti je naveo razloge zbog kojih prvostupanjsku presudu pobija zbog odluke o kazni, ali, s obzirom da je istaknuo ovu žalbenu osnovu, očito nije zadovoljan te smatra da mu je prvostupanjski sud za svako pojedino kazneno djelo za koje ga je proglašio krivim, kao i jedinstvenom kaznom zatvora, izrekao prestroge kazne.

45.5. Optuženi L. Š. je naveo da mu je sud precijenio utvrđene otegotne okolnosti, i, osudivši ga za inkriminirano kazneno djelo na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine, mu izrekao prestrogu kaznu.

45.6. Optuženi H. M., ističe da u caffe baru M. nije nastala nikakva materijalna šteta i nitko nije bio ugrožen, pa s obzirom da je priznao sudjelovanje u počinjenju inkriminiranog kaznenog djela, smatra da mu je prvostupanjski sud izrekao prestrogu kaznu zatvora.

45.7. Optuženi D. S., ističe da mu je prvostupanjski sud za inkriminirana kaznena djela izrekao prestroge pojedinačno utvrđene kazne za svako od kaznenih djela za koje ga je sud proglašio krivim kao i da mu je prestrogo izrekao jedinstvenu kaznu zatvora, posebno imajući u vidu da je u međuvremenu nastupila rehabilitacija i da se ima smatrati neosuđivanom osobom.

45.8. Prije nego što se iznesu razlozi vezani uz naprijed navedene žalbe državnog odvjetnika i optuženika, treba navesti da su optuženi L. B. i optuženi D. S., prije održane sjednice vijeća ovog drugostupanjskog suda, u spis dostavili rješenja Ministarstva uprave i pravosuđa, i to rješenje Klase: ... Ur.broj: ... od iz kojeg proizlazi da je optuženi L. B., u odnosu na sva kaznena djela za koje je ranije bio pravomoćno osuđen, rehabilitiran s danom, i rješenje Klase: ... Ur. broj: ... od, iz kojeg proizlazi da je optuženi D. S., u odnosu na sva kaznena djela za koja je ranije bio pravomoćno osuđen, rehabilitiran s danom

45.9. Pri odmjeravanju kazni zatvora koje je prvostupanjski sud optuženicima utvrdio za svako pojedino kazneno djelo navedeno pod točkom 1., sud je optuženom B. Š. kao olakotno cijenio raniju neosuđivanost i činjenicu da je zaposlen, optuženom D. M. i optuženom L. B. kao olakotno su cijenjene obiteljske prilike odnosno činjenica da su oženjeni i da svaki od njih ima dvoje maloljetne djece, dok je optuženom J. M. i optuženom D. S. kao olakotno sud cijenio činjenicu da imaju po jedno maloljetno dijete.

46. Kao otegotno, optuženom D. M., optuženom L. B., optuženom J. M., optuženom I. Š., optuženom H. M. i optuženom D. S. prvostupanjski sud je cijenio njihovu raniju osuđivanost. Već je naprijed navedeno da su optuženi L. B. i optuženi D. S. u međuvremenu rehabilitirani za kaznena djela za koja su bili osuđeni te se ima

smatrati da su nisu osuđivani, a u odnosu na ostale optuženike, iz kaznene evidencije nesporno proizlazi da je optuženi D. M. ranije osuđivan u četiri navrata, i to tri puta zbog kaznenih djela zlouporabe opojnih droga i jednom zbog kaznenog djela tjelesne ozljede (list 1441. spisa), optuženi J. M. je osuđivan u osam navrata, zbog različitih kaznenih djela - krađa, protupravna naplata, zlouporaba opojnih droga, prijetnja, izazivanje opće opasanosti, itd. (list 1445. spisa), dok je optuženi L. Š. osuđen jednom zbog kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama. (list 1447. spisa). Također, kao otegotno, sud je optuženicima cijenio težinu odnosno pogibeljnost inkriminiranih kaznenih djela.

46.1. U odnosu na žalbu državnog odvjetnika, i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, a polazeći od svrhe kažnjavanja, nema mjesta postrožavanju, kako pojedinačno utvrđenih kazni koje je prvostupanjski sud izrekao optuženom D. M., B. Š., L. B., J. M. i D. S. za kaznena djela za koja ih je proglašio krivim, niti ima mjesta postrožavanju jedinstvenih kazni zatvora koje im je sud izrekao, a isto tako nema mjesta postrožavanju kazni koje je sud izrekao optuženom I. Š. i optuženom H. M., kako to državni odvjetnik u žalbi predlaže. S tim u vezi, nije u pravu državni odvjetnik kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud optuženicima precijenio značaj utvrđenih olakotnih okolnosti, a podcijenio otegotne okolnosti te im je izrekao preblage kazne. Potrebu da se optuženicima izreknu strože kazne zatvora, kako je to navedeno pod točkom 43., državni odvjetnik nalazi u generalnoj prevenciji - „rasprostranjenosti inkriminiranih kaznenih djela“. Međutim, i po stavu ovog drugostupanjskog suda, ispravno je prvostupanjski sud optuženicima cijenio i dao adekvatan značaj svim naprijed navedenim okolnostima koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža, osim u odnosu na optuženog D. M. i optuženog D. S.. Prema tome, imajući u vidu princip individualizacije kazne, pojedinačne kazne zatvora koje je sud izrekao optuženicima za kaznena djela navedena pod točkom 1. u obrazloženju, kao i jedinstvene kazne zatvora, i to optuženom B. Š. u trajanju od 5 godina, optuženom L. B. u trajanju od 6 godina, optuženom J. M. u trajanju od 6 godina, optuženom I. Š. u trajanju od 2 godine i optuženom H. M. u trajanju od 2 godine, u sebi sadrže dostačnu količinu društvene osude za počinjena kaznena djela, te će se tim kaznama, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, ostvariti sve one svrhe kažnjavanja predviđene u članku 41. KZ/11. Slijedom navedenog, žalba državnog odvjetnika koji pledira da se optuženicima postrože kazne zatvora za svako pojedino kazneno djelo i da se postrože izrečene jedinstvene kazne zatvora, nije neosnovana.

46.2. S druge strane, nisu u pravu ni optuženi B. Š., optuženi L. B., optuženi J. M., optuženi I. Š. i optuženi H. M. kad u žalbama ističu da je prvostupanjski sud precijenio značaj utvrđenih otegotnih okolnosti, a podcijenio onih olakotnih te im je za kaznena djela za koja ih je proglašio krivim izrekao prestroge kazne.

46.3. Naime, prilikom utvrđenja kazni zatvora za svako pojedino kazneno djelo za koje su optuženi B. Š., optuženi L. B. i optuženi J. M. proglašeni krivima, te kazni koje je za inkriminirana kaznena djela izrečene optuženom I. Š. i optuženom H. M., s obzirom na utvrđene otegotne okolnosti navedene pod točkom 44.10., a koje su utjecale na visinu izrečenih kazni, prvostupanjski je sud, i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, pravilno ocijenio i dao im primijeren značaj te je, sukladno tome, pravilno odmjerio izrečene kazne zatvora. Pri tome je važno navesti da su optuženi B. Š., optuženi L. B. i optuženi J. M., u okviru formiranog zločinačkog udruženja, sudjelovali u počinjenju više različitih kaznenih djela. Iako su neka od tih

djela (djelo pod točkom 2. i 4.) sadržavala samo pripremne radnje, s obzirom na ciljeve njihova djelovanja, a radilo se o planiranju ubojstvu T. M. i međunarodnom krijumčarenju većih količina raznih vrsta droga, ta djela, s obzirom na zaštitne objekte su vrlo pogibeljna, kao i kazneno djelo iz 329. stavka 1. točke 2. u vezi članka 215. stavka 1. KZ/11. (djelo pod točkom 3.), koje su optuženici počinili kako bi se osvetili T. M.. Stoga, a uzimajući još u obzir vrijeme njihova djelovanja u zločinačkom udruženju, njihove ličnosti te iskazanu upornost, utvrđene kazne zatvora za svako pojedino kazneno djelo, i po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, nisu prestroge, već su to primjerene kazne zatvora, a imajući u vidu brojnost i međusobni odnos i povezanost kaznenih djela za koja su proglašeni krivim, i jedinstvene kazne zatvora koje im je sud izrekao su primjerene te će se tim kaznama ostvariti ciljevi i svrhe kažnjavanja predviđene u članku 41. KZ/11. U tom kontekstu, okolnost da je optuženi L. B. u međuvremenu rehabilitiran, nema onaj značaj koji isti tome pridaje, imajući pri tome na umu da je optuženik, kako je to pravilno prvostupanjski sud utvrdio, u zločinačkom udruženju kojeg je organizirao i vodio optuženi D. M., hijerarhijski po važnosti bio druga osoba, koju je okolnost, zajedno s drugim naprijed navedenim okolnostima, prvostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazni zatvora za svako pojedino kazneno djelo ispravno cijenio, te je optuženiku, s obzirom na brojnost kaznenih djela za koja je proglašen krivim, ispravno izrekao i jedinstvenu kaznu zatvora.

46.4. Što se tiče optuženog I. Š. i optuženog H. M., kazne zatvora u trajanju od dvije godine koje je prvostupanjski sud izrekao svakom od optuženika za kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točke 2. u vezi članka 215. stavka 1. KZ/11., s obzirom na pobude zbog kojih su to djelo počinili, kao i njihove uloge u tome, a imajući u vidu da je za to djelo propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do deset godina, također nisu prestrogo izrečene s obzirom da su bliže zakonom propisanom minimumu kazne, te će se tim kaznama, u skladu s odredbom članka 41. KZ/11., ostvariti ciljevi i svrhe specijalne i generalne prevencije kažnjavanja.

46.5. Međutim, u pravu je optuženi D. M. kad ističe da je prvostupanjski sud, time što mu je za kazneno djelo iz članka 190. stavak 2. KZ/11. utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 6 godina izrekao prestrogu kaznu, s obzirom da je proglašen krivim zbog posredovanja u prodaji 4,85 g droge heroin, te mu je, također, izrekao i prestrogu jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 11 godina. Naime, navedena količina droge koja je optuženiku stavlјena na teret doista nije velika, pa je, i po stavu ovog drugostupanjskog suda, bez obzira na njegovu raniju višekratnu kažnjavanost za kaznena djela neovlaštene proizvodnje i prodaje droga, utvrđena kazna zatvora za inkriminirano kazneno djelo u trajanju od 6 godina, prestrogo odmjerena. Zbog toga je kao osnovanu valjalo prihvatiti žalbu optuženika i preinačiti pobijanu presudu na način da mu je, za kazneno djelo iz članka 190. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 godine, dok su kao ispravno odmjerene prihvaćene naprijed navedene kazne zatvora koje mu je prvostupanjski sud utvrdio za svako pojedino kazneno djelo. Slijedom toga, u odnosu na optuženog D. M., valjalo je preinačiti i jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 11 godina na koju ga je osudio prvostupanjski sud, na način da mu se izriče jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 10 godina. Izrečene pojedinačne kazne zatvora su primjerene težini i okolnostima počinjenih kaznenih djela, a izrečena jedinstvena kazna zatvora je primjerena brojnosti i međusobnom odnosu kaznenih djela za koje je prvostupanjski sud optuženika proglašio krivim i njegovoj ličnosti, te će se tom kaznom, i po stavu ovog

drugostupanjskog suda, postići sve one svrhe kažnjavanja predviđene u članku 41. KZ/11.

46.6. U odnosu na optuženog D. S., valjalo je preinačiti prvostupanjsku presudu u odluci o kazni, s obzirom na to da je ovaj drugostupanjski sud promijenio zakonsku kvalifikaciju djela i utvrdio da je radnjama opisanim pod točkom 4. u izreci pobijane presude, isti počinio jedno kazneno djelo iz članka 329. stavka 1. točke 4. u vezi članka 190. stavka 2. KZ/11., kao i djelomičnim prihvaćenjem žalbe optuženika zbog odluke o kazni, s obzirom da je prvostupanjski sud, kao otegotno, optuženiku cijenio raniju osuđivanost, međutim, kako je to i naprijed navedeno, isti je u međuvremenu rehabilitiran, pa se ima smatrati neosuđivanom osobom, slijedom kojih okolnosti je optuženi D. S. za inkriminirano kazneno djelo osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina.

46.7. Naprijed izrečena kazna zatvora, po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, je primjerena težini počinjenog kaznenog djela, ličnosti optuženika i svim okolnostima djela te će se njome postići sve one, u članku 41. KZ/11., predviđene svrhe i ciljevi generalne i specijalne prevencije.

47. Nije u pravu optuženi B. Š. kad u žalbi zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu navodi da ga je prvostupanjski sud neosnovano obvezao da oštećenoj I. P. solidarno, zajedno s ostalim optuženicima, isplati iznos od 1.061,78 eura, budući da se u prethodnom postupku ispričao obitelji P. i naknadno im štetu u iznosu od 1.000,00 eura. Naime, u spisu nema dokaza da je netko od optuženika, pa ni optuženi B. Š., obeštetio oštećenicu, pa je odluka prvostupanjskog suda glede imovinskopravnog zahtjeva oštećene I. P., pravilna i zakonita.

48. Nisu u pravu optuženi D. M. i optuženi B. Š. kad u žalbama zbog odluke o troškovima kaznenog postupka ističu da je prvostupanjski sud, obvezavši optuženog D. M. da na ime ukupnih troškova kaznenog postupka plati 4.467,96 eura, a optuženog B. Š. 2.992,61 eura, te troškove sud odredio u previsokom iznosu. Navedeni troškovi se odnose na troškove provedenih vještačenja i paušalne troškove koji su određeni s obzirom na dugotrajnost (broj održanih rasprava) i složenost postupka, pa imajući sve to u vidu, kao i činjenicu, kako to nesporno proizlazi iz osobnih podataka optuženika, da su isti vlasnici nekretnina i poslovnih prostora, navedeni troškovi koji su isti dužni platiti, nisu previsoko određeni, zbog čega su žalbe ovih optuženika neosnovane.

49. Međutim, u pravu je optuženi H. M. kad u žalbi zbog odluke o troškovima kaznenog postupka ističe da ukupan iznos troškova kaznenog postupka od 2.463,85 eura na koji ga je prvostupanjski sud obvezao da plati, nije primjeren njegovim materijalnim prilikama, jer iz njegovih osobnih podataka proizlazi da je nezaposlen i nema drugih izvora prihoda, a nema niti imovine. Budući da s tim u vezi prvostupanjski sud u presudi nije ništa naveo, iako iz navedenih podataka proizlazi da bi plaćanjem troškova kaznenog postupka bilo dovedeno u pitanje uzdržavanje optuženika, valjalo je prihvatići žalbu optuženog H. M. i u odnosu na odluku o troškovima kaznenog postupka ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

50. Na temelju članka 478. ZKP-a ovaj drugostupanjski sud je utvrdio da je prvostupanjski sud od optuženog D. S. pravilno, na temelju članka 79. stavak 2. KZ/11., oduzeo predmete koji su pobliže navedeni u izreci pobijane presude.

51. Zbog svega naprijed iznesenog, a na temelju članka 484. stavka 2., članka 486. stavka 1. i članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao pod točkama I do V u izreci ove odluke.

Zagreb, 6. veljače 2024.

Predsjednica vijeća:

Sanja Katušić-Jergović